

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 4255.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Italijansko-nemška opozi- cija v Društvu narodov?

**Dr. Curtius napoveduje zahtevo po reviziji Youngo-
vega načrta — Sistematična izpopolnitev sodelovanja
Italije in Nemčije v Društvu narodov**

Budimpešta, 22. jan. d. »Pesti Hirlap« je objavil včeraj poročilo svojega posebnega dopisnika v Ženevi o važnem razgovoru Brianda in dr. Curtiusa, ki se je vršil pretekli tork. Najvažnejša točka tega razgovora je bila napoved zunanega ministra dr. Curtiusa, da bo v skorajšnjem času zaprosil za revizijo Youngovega načrta. Briand je ugovarjal tej nameri ter je opozarjal da ima Nemčija v smislu pariškega dogovora pravico zahtevati moratorij, dr. Curtius pa je nato odvrnil, da bi se na ta način mogla doseči največje odgoditve izpolnitve obveznosti, ki se večinoma tičejo dobav proizvodov na reparacijske stroške in katerih ustavitve bi samo povečala brezposelnost, dočim ima njegova akcija prav za prav

za cilj omiljenje gospodarske krize in brezposelnosti.

Brand je nato odgovoril zelo hladno, da more dr. Curtius sicer poizkusiti doseči revizijo Youngovega načrta, vendar pa mu ne more reči v naprej, če bo s svojo zahtevo uspel.

Dopisnik istega lista poroča, da je prišlo med Grandijem in dr. Curtiusom do neke vrste dogovora, po katerem se bo italijansko-nemško sodelovanje v Društvu narodov, ki se je že doslej vedno opazalo, ki pa je bilo večinoma samo posledica naključja, v bodoče sistematično izpopolnilo. Italija in Nemčija naj bi tvorili pravo opozicijsko skupino z namenom, da bi se zavrglo neomejeno postopanje Brianda.

Svarilo dr. Curtiusu pred Italijo

**Socialno demokratski poslanec Breitscheid proti italo-
filski politiki nemškega zunanjega ministra**

Berlin, 22. jan. d. Socialno-demokratski poslanec Breitscheid je objavil v socialno-demokratski korespondenci opis poteka v ženevskih pogajanjih. Pri tem opozarja, da so socialni demokrati že davno zahtevali načelno udeležbo Rusije pri razgovorih o Panevropi. Zato ni proti tej zahtevi ničesar omeniti, vendar pa je vprašanje, ali bi bilo faktično pravilno, spravljati prav to zadevo v ospredje, ker bi se mogel na ta način zbuditi videz, kakor da se je Nemčija podredila vodstvu Italije. Breitscheid pravi med drugim:

»Vemo, da je Italija prav v zadnjem času stopila v tesne zveze s Turčijo in Rusijo in nihče ne more dvomiti, da je ta politika naperjena proti Franciji in Mali antanti. Po stvari se prav močno zdi, kakor da bi plula Nemčija v italijan-

skih vodah. Dr. Curtius se zdi manj kot vodnik kakor pa voden. Ta vtis se mora tem bolj ojačiti, ker je fašistični tisk že pred ženevskimi pogajanjmi napovedoval skupen nastop Italije in njenih privrsovcov na eni strani ter Nemčije na drugi strani. Vsekakor bi nujno želeli, da bi zelo kmalu jasno videli in spoznali, kakšni dogovori so bili izvršeni s Italijo in katere posebne namene zasledujejo.«

Breitscheid svari pred vsakim popuščanjem napram zunanji politični željam narodnih socialistov. V lastnem interesu, še bolj pa v interesu nemškega naroda, naj bi dr. Curtius razbil dvome in demantiral govorice, da je ladja nemškega zunanjega ministra izgubila kompas in da plove k nevarnim pečinam.

Poraz Macdonaldove vlade v parlamentu

**V razpravi o šolskem zakonu je pri glasovanju o podporah verskim
šolam ostala delavska vlada v manjšini**

London, 22. januarja. AA. Vlada je ostala pri večeršnjem glasovanju o šolskem zakonu v manjšini, ker je skupina 40 poslancev delavske stranke sklenila, da zahteva od vlade, naj prizna konfesionalnim šolam podporo iz javnih sredstev.

Posledica glasovanja bo, da šolski zakon tako dolgo ne stopi v veljavo, dokler ne dobe konfesionalne šole podpore. Pogajanja o tem vprašanju s cerkvenimi poglavarji se bodo nadaljevala. Vlada ni mogla upajo, da bo prišlo do zadovoljivega sporazuma.

Ministrski predsednik Macdonald je izjavil, da vlada ne bo izvajala iz tega glasovanja posledice.

London, 22. januarja. AA. Večerašnji poraz delavske vlade v spodnji zbornici je vzbudil v angleških političnih krogih veliko senzacijo. Vlada je ostala v manjšini.

Epidemija hripe se širi po vsej Evropi

**Mnogo smrtnih slučajev v Parizu — Epidemija se je razširila tudi med
angleškim vojaštvom ter razsaja**

Pariz, 22. januarja. AA. V Franciji se hripa silno širi. V Parizu samem je umrlo doslej na tej bolezni 364 oseb. Posebno hudo je prizadeto mesto Lyon. Ponekod je obbolelo toliko pismonoš, da so morali ukiniti dostavo pismen. V Lyonu so morali zapreti več šol in tovarn, ker so učenci in delavci obboleli.

Pariz, 22. januarja. p. Hripa divja po vsej Franciji od juga do severa. V mestu Certe so obboleli vsi pismonoši in ostali poštni uslužbenci. V Verdunu torej na drugem koncu države, pa je zbolelo 200 vojakov. Uklenjeni so vsi čepusti, da ne bi vojaki razširili še bolj te nalezljive bolezni.

Pariz, 22. januarja. Epidemija gripe se v Parizu vedno bolj razširja ter je že povzročila težkoče v raznih državah in mestnih podjetjih. Tako se je morala dostava pošte v predmestjih omejiti ker je mnogo nameščenecv obbolelo. Epidemija se opaža tudi v železniškem prometu in v prometu cestne železnice.

Senzacionalna aretacija italijanskega bankirja

Pariz, 22. januarja. AA. »Journal« poroča iz Rima, da je italijanska policija na zahtevo Italijanske Narodne banke aretirala v Turinu znamenitega bankirja Pietra Buolina. Njegova aretacija je zbudila velikansko senzacijo, ker je Buolino na glasu dobrega Mussolinijevega prijatelja. V Parizu je bil zapleten v Oustricov skandal in bi se moral te dni zagovarjati. Narodna banka ga toži zaradi nerodnosti, ki jih je odkrila v banki. Protifašistični krogi pa trdijo, da gre za docela druge stvari.

Omejitev naseljevanja v Ameriki

Washington, 22. januarja. Odbor reprezentančne zbornice, ki mu je bilo poverjeno proučevanje omejitve priseljevanja, je sprejel vladni predlog, da se za dobo dveh let znižajo vse dosedaj veljavne priseljenjske kvote za 10 odstotkov.

Političnih atentatov na Bolgarskem ni konca

Sofija, 22. januarja. AA. Iz Pasardžika poročajo: V vasi Karamusel je vrgel običinski stražnik bombo na hišo kmeta Jelisareva, pristaša zemljoradniške stranke. Gre za politični atentat, ki je v zvezi z običinskimi volitvami, ki bodo prihodnje nedeljo.

Sofija, 22. januarja. AA. V vasi Icenu blizu Plevne so napadli kmetje iz političnih razlogov običinskega stražnika. Stražnik je poklical na pomoč običinskega kmeta. Kmet Elančijev je najprej ubil kmeta, nato pa sta stražnik in kmet istočasno streljajoc ubila drug drugega. »Utro« poudarja politični značaj tega prepira, ki je zahteval tri človeške življenja.

Katastrofa grške ladje

Atene, 22. januarja. AA. Zaradi burje se je potopila včeraj grška ladja »Patras«. Rešiti so mogli samo šest ljudi.

MIROVNA MANIFESTACIJA VELESIL NA EVROPSKI KONFERENCI

**Manifest zunanjih ministrov Francije, Anglije, Nemčije in Italije —
Moralčna priprava mednarodne razorožitve — Osnovanje odborov
za žitno nadprodukcijo, agrarne kredite in brezposelnost**

Ženeva, 22. januarja. d. Zunanji ministri Francije, Anglije, Nemčije in Italije so snoči ob koncu zadnje seje evropske komisije Društva narodov skupno predložil resolucijo, ki je bila na predlog predsednika Brianda sprejeta soglasno. Značilni manifest, ki ga je Briand prečital na koncu svojega zaključnega govora se glasi:

»V zadnjih dneh smo proučili in razpravljali med seboj vprašanja, ki so bila postavljena našim vladam, ter smo kot zapreko za gospodarsko obnovo jasno spoznali pomanjkanje zaupanja v bodočnost, ki ga je pripisovati bojazni glede na politični položaj. Ta bojazen se je še povečala zaradi gotovih vesti, ki jih neodgovorni krogi razširjajo o možnosti mednarodne vojne.

Priznavamo, da obstoje v sedanjem času v Evropi politične težkoče in da se še pomnožujejo s pomanjkanjem stabilnosti ter gospodarskim nerazpoloženjem, ki je posledica splošne krize.

Za zboljšanje položaja ne moremo ničesar boljšega storiti kakor odstraniti dvom nad solidnostjo miru v Evropi. V svoji lastnosti kot zunanji ministri ali kot odgovorni zastopniki evropskih držav smatramo kot važno proglasiti, da smo bolj kakor kdaj prej trdno odločeni poslušati se organov Društva narodov in tako izločiti v bodočnosti vsako uporabo sile.«

Ta manifest in njegov soglasni sprejem v evropski komisiji se ocenjujeva v tukajšnjih krogih kot senzacionalno dejstvo, ki more imeti velik vpliv na nadaljnji politični in gospodarski razvoj.

Ženeva, 22. januarja. d. Na svoji zadnji seji je evropska komisija snoči razpravljala o predlogih danskega zunanjega ministra Muncha za organizacijo evropske komisije. Predlagal je osnovanje političnega odbora, ki naj bi se ne bavila z velikimi in kočljivimi političnimi vprašanji, pridržanimi še nadalje Društvu narodov, temveč z važnimi duševnimi vprašanji, kakor n. pr. z moralčno pripravo mednarodne razorožitve potom sodelovanja mednarodnega javnega mnenja. Ta odbor bodo tvorili zastopniki Nemčije, Anglije, Francije, Italije, Španije, Švice, Jugoslavije, Danske, Grške, Poljske in Portugalske.

Nadalje se osnuje odbor enajstih članov, ki se ima baviti s plasiranjem presežka žitne zetve vzhodno-evropskih držav, s katerim se bo bavila tudi žitna konferenca, ki bo letos meseca marca v Rimu. Evropska komisija izreka željo, naj bi se udeležile te konference tudi zainteresirane prekomorske države. Evropski odbor, ki se ima baviti s potrebnimi carinskimi ukrepi, bodo tvorili zastopniki naslednjih enajstih držav: Belgije, Nemčije, Anglije, Estonke, Francije, Italije, Jugoslavije, Norveške, Avstrije, Švice in Češkoslovaške. Sklican bo na povabilo predsednika Brianda v najkrajšem času ter bodo njegovi predlogi čimprej predloženi komisiji.

Vprašanje agrarnih kreditov, ki ga je že obravnaval finančni odbor, bo meseca maja predloženo svetu Društva narodov v končno rešitev po že izdelanem načrtu, ki se bo mogel takoj oizvotvoriti. Tudi za to zadevo se bo sestavil odbor enajstih članov, v katerem bodo zastopane Belgija, Danska, Nemčija, Anglija, Francija, Holandija, Italija, Poljska, Rumunija, Švedska in Madžarska.

Vprašanje brezposelnosti v Evropi ter njenih resnih posledic bo pričelo takoj proučevati tajništvo Društva narodov v zvezi z uradom za delo na podlagi resolucije zadnjega zasedanja Društva narodov. Na željo angleškega zunanjega ministra Hendersona naj bi se uspehi tega proučevanja objavili prav tako že pred mesecem majem, vsekakor pa naj bi bila evropska komisija na svojem zasedanju v mesecu maju že v stanju sprejeti v tem oziru gotove sklepe.

Komisija priporoča čim hitrejšo uveljavljanje trgovinske konvencije iz meseca marca l. 1930, kakor tudi, da naj se zastopniki srednjih in vzhodnih evropskih držav, ki izvažajo žito, čimprej sestanejo h konferenci, da bi mogli skupno proučiti možnost oddaje sedanega presežka žita. To konferenco bo sklical predsednik in njeni sklepi naj bi bili že od prihodnjega zasedanja komisije odobreni.

V svojem zaključnem govoru, v katerem je prebral zgoraj navedeni mirovni manifest zunanjih ministrov Fran-

cije, Anglije, Nemčije in Italije, je izjavil Briand, da bi se moglo več doseči, ako bi bilo na razpolago več časa in več moči, vsekakor pa bodo razmere v mesecu maju boljše. V sedanjem času krize so dejstva sama že dovolj žalostna, zaradi česar jih ni treba še poslabševati z neupravičenim pesimizmom. Prav zaradi tega so se udeleženi štirje zunanji ministri sporazumela za objavo manifesta.

Kot zastopnik Švice se je zahvalil zvezni svetnik Motta Briandu in ostalim trem zunanjim ministrom za njihovo pobudo k veliki mirovni manifestaciji, ki že sama na sebi znači uspeh sedanjega zasedanja evropske komisije.

Briandu je izrekel zahvalo tudi angleški zunanji minister Henderson.

Ženeva, 22. januarja. d. Francoski zunanji minister Briand je po sklepu evropske konference sprejel zastopnike svetovnega tiska, ki jim je izjavil, da je s potekom in uspehom konference zelo zadovoljen in da so se razprave med zunanjimi ministri vršile v priskrbenem, more se celo reči v bratskem duhu. O bodočem sodelovanju sovjetsko-ruske vlade pri delu konference je Briand mnenja, da bi imela sovjetska ruska vlada morda prav zaradi svojega posebnega gospodarskega stališča vzrok za pobude k rešitvi krize, ki obstoja v Evropi.

Razprava sveta DN o afriških kolonijah

**Poročilo dr. Marinkovića o upravi afriških vzhodnih
kolonij — Debata o suženjstvu v Liberiji — Tajna seja
o splošni razorožitveni konferenci — Angleško posredovanje v nemško-poljskem sporu**

Ženeva, 22. jan. s. Prvo trčko dnevnega reda današnje seje sveta Društva narodov je tvorilo poročilo zastopnika Jugoslavije dr. Marinkovića o delu stalne mandatne komisije. Iz poročila je razvidno, da je mandatna komisija odklonila enotno ureditev administracije v smislu ustanovitve afriške unije, ki naj bi bila sestavljena iz Tanganjike, Ruande, Urundija in Kenye. (Tanganjika je bivša nemška vzhodna Afrika). Poročilo se bavi tudi z vprašanjem razvoja dežel, ki so pod mandatom, v samostojne države. Na vprašanje podpredsednika mandatne komisije Van Reesa je dr. Marinković izjavil, da mandatna komisija ni primorana razpravljati o pogojih, po katerih ugasne kolonialni mandat, niti o pogojih za sprejetje take države v Društvo narodov. V tem primeru gre za dva strogo ločena vprašanja.

V debati o poročilu zadnjega zasedanja mandatne komisije je naglašal angleški zunanji minister Henderson, da je komisija na junjskem zasedanju zaključila preiskavo o splošnih pogojih mandatnega razmerja.

Poročilo dr. Marinkovića je svet soglasno sprejel.

Drugo trčko dnevnega reda je tvorilo poročilo preiskovalne komisije o suženjstvu v Liberiji.

Njen zastopnik Sottile je z veliko spret-

nostjo priznal dejstva, navedena v poročilu komisije ter pripomnil, da je Liberija sama zahtevala preiskavo, nakar je javno mnenje zahtevalo, naj vlada v Liberiji odstopi. Izjavil je, da je Liberija pripravljena sprejeti priporočilo komisije, da naj se celokupna notranja uprava zamorske republike popolnoma reorganizira.

Ženeva, 22. januarja. a. Člani sveta Društva narodov so se sestali popoldne k tajni seji, da bi določili dan in kraj splošne razorožitvene konference. Vprašanje predsedstva na sedanjem zasedanju najbrž ne bo končno javno odločeno. Verjetno je, da bo odloženo na zasedanje v maju ali pa bo odločitev prepuščena konferenci sami.

Ženeva, 22. januarja. a. Ureditev gornjeslezijskih manjšinskih pritožb se bo izvršila v Ženevi v neposrednih pogajanjih med nemško in poljsko delegacijo pod vodstvom angleškega zunanjega ministra Hendersona. Splošno se domneva, da bo svet Društva narodov uredil vprašanje s sprejetjem sklepa, s katerim bo svet vzel na znanje poljski pristanek, da so bile kršene manjšinske pogodbe in bodo oškodovanci prejeli odškodnino. V angleških krogih se govori razen tega o možnosti, da naj bi bila predsedniku mešane komisije Calonderu poverjena natančnejša preiskava o vlogi, ki jo je igrala zveza poljskih vstajev pri volilnem terorju v Gornji Sleziiji.

Delna kriza francoske vlade

Spor zaradi povišanja cen žita — Napoved demisije ministra za kmetijstvo Boreta in dr. podtajnika Mayerja v trgovinskem ministrstvu

Pariz, 22. jan. č. Nedavni spor med državnim podtajnikom Mayerjem in ministrom za kmetijstvo Boretom še vedno ni končan in se zdi, da bo imel resnejše posledice. Minister Boret je namreč izdal naredbo, naj se maksimirajo cene pšenice na 175 frankov namesto prejšnje cene 107 frankov. O svoji nameri je pravočasno obvestil znanca na borzih, ki so pričeli pravočasno spekulirati na hausse. Včeraj je bila cena pšenice 174.75 frankov. To je razburilo vse konzumente in je mestno tržno nadzorstvo zahtevalo od policije, naj ugotovi, kdo je kriv te mahinacije. Vprašanje preiskave in krivde je sprožila tudi interpelacija znanega politika Franklina Builona, ki je zbral 50 podpisov svojih pristašev vprašuje vlado, kako more opravičiti to

povišanje cen v času, ko cene padajo, in zakaj prikriva pred javnostjo stvari, o katerih je poučen, da so se dogodile na sejah ministrskega sveta. Kakor trdijo v informiranih krogih Steegova vlada sicer ne bo padla, imela pa bo resne nepravilne in bo minister Boret najbrže odstopil. Nekateri trdijo celo, da bo Boret izročen Oustricovi komisiji.

Pariz, 22. januarja. AA. Predsednik francoske vlade Steeg je nameraval podati kolektivno ostavko kabineta, toda minister za kmetijstvo Boret in podtajnik v ministrstvu za trgovino Mayer sta izjavila, da bosta sama demisionirala. Zato bo predsednik vlade Steeg predložil vprašanje ostavke vlade parlamentu.

Anketa o krizi lesne industrije

Beograd, 23. januarja. AA. V ministrstvu za šume in rudnike bo zadnje dni januarja ali v začetku februarja anketa o krizi naše lesne industrije. Zdjaj sestavljajo v ministrstvu dnevni red te ankete in določajo odposlance, ki bodo pri njej sodelovali. Anketa je v zvezi s spomenico, ki jo je minister za šume in rudnike prejel od saveza industrijcev in trgovcev z lesom. Na to spomenico je minister za šume in rudnike g. inž. Sernec že odgovoril in svoj odgovor izročil savezu. Vendar želi g. minister, naj zastopniki saveza na tej anketi še ustmeno obrazložijo svoje želje in stavi predloge, ki bi jih bilo mogoče konkretizirati tako, da bi našli posrečni izhod iz sedanje težke krize naše gozdne industrije.

V Primorju se že kopljejo

Dubrovnik, 22. januarja. Po vsem dalmatinskem Primorju je poslednje dni nastopilo zelo toplo vreme. Toploter je kazal včeraj celih 31 stopinj Celzija nad ničlo. Tudi danes je bilo živo srebro še 29 stopinj visoko. Mnogo kopalcev in kopalk je zlezlo v morje.

Poset Nj. Vel. kralja in kraljice v Zagrebu

Beograd, 22. januarja. M. Kabinet predsedništva ministrskega sveta je izdal pod današnjim datumom naslednji komunik: Njuni Veličanstvi kralj in kraljica bosta 25. t. m. posetili Zagreb, kjer ostaneta nekaj časa.

Pričetek pogajanj v Pragi

Praga, 22. januarja. p. Češkoslovaški tisk posveča veliko pozornost trgovinskim pogajanjem, ki se pričnejo te dni med Jugoslavijo in Češkoslovaško prinašajoč obširne članke o tem naglašajo listi, da bodo imela ta trgovinska pogajanja tudi veliko opolitično važnost. Danes ob 17. se vršila prva skupna seja šefov obeh delegacij, dočim bo prva plenarna seja jutri, ko se po vrne iz Ženeve predsednik delegacije minister Krosta.

Elektrifikacija dunavske banovine

Novi Sad, 22. januarja. č. Neka velika belgijska skupnina podjetij želi dobiti dovoljenje za elektrifikacijo dunavske banovine. Podjetje je že uvedlo pogajanja s pristojnimi ministrstvi.

Naši kraji in ljudje

30-letni jubilej slovenskega podjetnika

Danes poteče 30 let, odkar je splošno priljubljeni in čislani organizator slovenskega obrtništva, častni predsednik Zveze obrtnih zadrug v Dravski banovini, veleindustrijec in veleposelnik v Središču ob Dravi

g. Jakob Zadavec

prevzel po pokojnem očetu ondodno mlinsko podjetje.

Jubilant je osebo ali vsaj po imenu man po vsej naši, a večinoma tudi po Savski banovini. S posebno hvalečnostjo so mu vdani vsi zavedni obrtniški krogi v Sloveniji, ker on je bil prvi iniciator in pionir obrtnih organizacij. Neomajno vdanost in hvalečnost so mu izkazali opetovane njegovi stanovski tovariši, posebej zadnja leta. Pred dvema letoma ga je Obrtno društvo v Središču imenovalo za častnega člana in predsednika. To društvo je ustanovil g. Zadavec ter mu bil mnogo let predsednik. Celotno vrsto let je bil podpredsednik Slovesne zveze obrtnih zadrug v Mariboru in Zveze obrtnih društev za Dravsko banovino, je zbor z navdušenimi ovacijami izvolil jubilanta za častnega predsednika.

Za organizacijo in povzdigo obrtnega stanu in napredek narodnega gospodarstva sploh, osobito v svojem domačem kraju, ima jubilant naravnost ogromne zasluge. Brez odnosa je deloval in se deluje z navesti in persom. Njegov je v raznih dnevnih in strokovnih listih njegovih temeljnih člankov. Koliko potov in pisarij za pravice malih trgovcev in obrtnikov, za ustanovitve in razvoj strokovnega šolstva je storil jubilant v teh treh desetletjih, vse to je znano le njegovim najintimnejšim prijateljem in zaupnikom. Za svoje neumorno, nesebično delovanje bližnjemu in korist je prejel priznanje tudi z navsih tega mesta.

Mnogo let je bil jubilant tudi član Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ter se redno vozil iz oddaljenega Središča k vsaki seji. Skoraj neverjetno se sliši, da tudi tako plemenitemu, čistemu in nesebičnemu značaju niso priznale intrige nevoščljivcev iz zastrupljene strankarske dobe, ki se ne sme več povrniti. Taka zagrizena zaslepljenost je rahločutnega Zadravca hipno zbolela, toda očistila je in pozabila.

Jubilant se je rodil dne 22. julija 1873 v Središču, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo, nižjo realko pa v Mariboru, nakar se je pri svojem očetu Juriju, ki je bil takrat trški župan, izučil pekarske obrti. Leta 1897. je prevzel samostojno pekarno, a po očetovi smrti se je posvetil mlinsariji obrti. Pokojni oče je bil izredno podjeten in bister obrtnik, zato si je za svojo pekarno postavil mlino. Po očetu prevzel mlino pa je bil šele na prvi stopnji razvoja. Tekom let pa je naš Jakob s trdim delom, razumom in varčnostjo povzdignil mlino do današnje višine in popolnosti, da se lahko šteje med prve v naši banovini. Od vodnega pogona ga je preuredil na paro, pred leti pa na elektriko.

Zadravčev gostoljubno hišo pozna na tisoče njegovih prijateljev in znancev. Vsakdo ga mora čislati in ljubiti kot vedno dostojanstveno ljubeznivega gentlemena. V svojem duhu marljivosti, poštenja in ljubezni do bližnjega je vzgojil tudi sinu-

edince, simpatičnega inž. Jurico, ki je nedavno postal konjeniški oficir v rezervi ter bo prej ali slej vreden očetov naslednik. Potem bo naš dobri Jakob lahko mirno šel v zaslužni »pokoj«. Kot upokojenca pa že danes želimo mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Zadeva škofjeloške pošte

Škofja Loka, 21. januarja.

Težka je zadeva škofjeloške pošte, ki se nahaja kljub intenzivnemu porastu prometa v popolnoma neprimernih lokalih na Glavnem trgu. Kopica iznešenih predlogov za izboljšanje stanja ni našla odziva. V letu 1923. je znašalo število delovnih enot nad 126.000, ki pa se je vsa leta pozneje dvigalo do kolosalnega porasta lani, ko zaznamuje urad okoli 233.000 delovnih enot. Celokupni promet je znašal lani skoraj 100 milijonov dinarjev in se je prešlo na telefonu, telegrafu in drugih dohodkih okoli 592.000 Din napram 324.000 dinarjev izdatkov. Cisti donos preko 250 tisoč dinarjev je opravičuje urad, da sme apelirati na hitrejšo rešitev tako zvane poštne zadeve.

V sedanje prostore se je pošta vselila pred nekako 15. leti s posebno pogodbo do lastnice stavbe. Z lanskim letom je napočilo novo obdobje tudi v tem pogledu in se najemniško razmerje uravnava po času; sedaj se sklepa za dveletno podaljšanje.

Uradni lokali so od dnevne svetlobe umaknjeni od vseh strani in je malone prav ves dan potrebna električna luč, ki skrajno kvarno vpliva na uradništvo in njegovo zdravje. Sonce, svetloba in svež zrak nimajo dostopa skozi troje običajnih hišnih oken, od katerih je eno s ceste; druga dva pa uradna. Pred par dnevi so pospravili iz urada štiri smetišnice sveže prsti, ki jo je nagrebla v urad podgana...

Čakalni prostor je majhen in skromen, dasi je pri nas vojaško poveljstvo, sedež sreske izpostave, razvito trgovsko in obrtniško življenje, ki mu daje še posebni podarek čevljarški blagovni promet iz Zivrov. Posetniki se morajo češče dremati pri dveh oknih, ker jih več ni. S trudom je bila pribavljena telefonska govornica na tesnobi in v temi. Nujna pomoč je res potrebna. Ako Škofja Loka res nima drugega sredstva, naj se vsaj sedanji prostori temeljito, od vrha do tal preuredijo in adaptirajo, kakor se za mesto spodobi. Pošta je javna, obča ustanova, na katere ureditvi so zainteresirani najširši sloji prebivalstva.

Jubilej zaslužne gospe

Ljubljana, 22. januarja.

Nedavno je upokojeni dvorni svetnik Franc Vedernjak, bivši predsednik Pokojniškega zaveza za namence v Ljubljani, dopolnil svoje 75. leto, v petek 23. t. m. pa praznuje njegova soproga Flora Vedernjakova v polni duševni in telesni čilosti svojo sedemdesetletnico. Dasi je gospa nemškega pokolenja, vendar je vse svoje otroke vzgojila v strogo narodnem duhu. Pred 40 leti

je bila najagilnejša članica ženskega kvarteta v Čitalnici v Ljubljani, v Idriji pa se je živo zavzemala za pravice slovenskih članov v Kazini. Vedno je bila tudi vneta prijateljica naših listov, »Slov. Narod« in »Jutr«, ki sta približala že marsikateri iniciativi prispevek izpod njenega peresa. Simpatični gospe, ki je vedno z zanimanjem in ljubezno zasledovala vse pojave v slovenski javnosti, želimo, da bi še mnogo srečnih in zdravih let preživela v krogu svoje rodbe in prijateljev. Živela!

Hripa v Ljubljani

Ljubljana, 22. januarja.

Doslej smo štali le o drugih državah, kako razsaja letos hripa. Sedaj pa se je oglasila tudi v Ljubljani. Zadnja dva dni toži mnogo ljudi o njej in jih je položila nekaj desetlin tudi v postelje. Letošnja ljubljanska hripa je združena z angino. Doslej so vsi primeri hripe še razmeroma lahke naravi in zato še ni opažati navela v bolnišnico.

Anginozna forma hripe daleko zaostaja za opasnostjo pljučne ali celo možganske hripe, ki je pred leti pokosila toliko ljudi zlasti v Ameriki. Za enkrat še ni nobenega povoda za vznemirjenje, vendar pa je dobro, da se ljudje čuvajo prehlajenja in ne zahajajo po nepotrebnem na kraje, kjer se shaja mnogo občinstva. Oboleli pa naj, če le moreče, po par dni ostanejo v postelji. Mestni fizikat je pripravil vse potrebno za primer hujšega nastopanja te neprimetne, a čisto žal neizbežne zimske epidemije.

Občni zbor podružnice SLD za Pomurje

Ljutomer, 20. januarja.

Agilna podružnica Slov. lovskega društva za srez Ljutomer, Murska Sobota in Dolnja Lendava s sedežem v Ljutomeru je sklicala za 17. t. m. svoj ustanovni občni zbor po novih pravihlorednjega društva. V gostilni Strasser se je zbrala zelena bratovščina v ne prevelikem številu kar pa ni znak premale lovske zavednosti. Delavnik pač ni najboljši dan za občni zbor, na katerega naj pridejo člani tudi iz oddaljenih krajev Pomurja. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Stajnko s primernim pozdravom. Spomnil se je tudi nedavno umrlega bivšega blaginika dosedanje organizacije g. Gregorja iz Murske Sobotne. Na to je poročal tajnik Ciril Reich o delovanju dosedanje organizacije, ki šteje 250 članov. Lovci iz Pomurja so se z lepimi trofejami udeležili lovske razstave v Ljubljani. Blaginik g. Tuček je poročal, da znaša premoženje podružnice 13.000 Din. Ker je oblat potrdila nova pravila, se je soglasno sklenilo, ustanoviti samostojno podružnico za omenjeno srez. V odbor so bili izvoljeni: dr. Marko Stajnko (Ljutomer) predsednik, dr. Slavko Šumenjak (M. Sobota), podpredsednik, Ciril Reich (Ljutomer), tajnik, mag. Franc Tuček (Ljutomer), blaginik, Zemljik Fric (Ljutomer) in major Boič (M. Sobota), gospodarja; odborniki: Jurč (Boreci), Vogler Jurij (Beltinci), Zel Janko (Apače), nam. Strasser Julij in Seršen Franc (Ljutomer); zaupniki: Pajdaš Oton (Crnci), Glaser Josip (Kapela), Stefanec Rudolf (Salovci), Polak Emil (D. Lendava) in Vrtnjak Jožef (Bodislavci). Pregledovalce računov je Vauptič Joško. Zastopnik podružnice v glavnem odboru je predsednik oz. notar Koder Anton (M. Sobota). Delegati za glavno skupščino pa so: Stefanec Rudolf, major Boič, Koder, Jurč, Reich, njih namestniki Španger Vekoslav, dr. Šumenjak, dr. Lipovšek in Voglar Jurij.

Pri slučajnostih so bili storjeni nastopni sklepi: člani-zakupniki lovišč ne smejo variti na love nečlanov. Zato naj vsak lovec postane član, ker nima s tem nobenih večjih izdatkov. Člani plačujejo za lovsko karto toliko manj, kolikor znaša članarina. Za razpold fazanov naroči podružnica 1000 fazanovih jajec, ki jih razdeli svojim članom. Za kontrolo divjačine, ki bo prišla v tekočem letu naprodaj, se bodo uveličali kontrolni kuponi.

Naposled je občni zbor sklenil, naj izpostavi odbor izpremembo lovopusta za jerebice in fazane, ki je za naše kraje zelo neprimeren. — Po občnem zboru je bila takoj odobrova seja, na kateri se je odbor konstituiral. Zvečer se je vrnil v dvorani gostilne Strasser animiran lovski ples, ki je otvoril letošnjo plesno sezono v Ljutomeru.

Pri želodčnih in žolčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju učinite 1—2 čaši naravnega »Franz Josefov« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefov« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in vseh specializiranih trgovinah.

jonalnega nauka, kateri upošteva samo zvesto motivacijo, medtem ko imamo večino opraviti z mnogovrstno determinacijo zločina. Motivi dejanja ležijo mnogokrat v sferi podzavesti, tako da se jih včasih niti zločinec sam ne zaveda. Predavatelj je nato razpravljao o psihoanalitični koncepciji nagibov zločina, o nauku takozv. transpozicije motivov, o novi tipologiji zločincev in o psihoanalitični teoriji kazni, po kateri zadovoljuje kazni nezveste krivice težnje po kazni, hkrati pa tudi potrebo po kazni od strani družbe, ki se nezvesto identitira z zločincem.

Svoja izvajanja je predavatelj končal s kritično presojo teh novih stremenjv in kazenskemu pravu in prišel do zaključka, da sicer ne smemo videti v psihoanalizi znanstvenega razodetja, ki naj do temelja preobrne ves nauk o duševnem življenju in vse dosedanje kriminalno - psihološke pojme, da pa je treba na drugi strani priznati delni pomen psiho - analitičnih raziskavanj zlasti glede nezvestih motivacij in njih vpliva na vedenje človeka. Mnogoštevilni poslušalci so se z živahnim poslušanjem zahvalili govorniku za izredno zanimivo predavanje.

O Čehoslovakih v Jugoslaviji. Čehoslovski »Ustav zahranici« je izdal obsežno knjigo dr. Jana Auerhana »Čehoslovanska včeta v Jugoslavijo«. Tu je zbrano vse, kar je pomembnega in zanimivega o Čehih in Slovaki v naši državi. Avtor je celotno gradivo obdelal po znanstvenih metodah in tako dal svojemu narodu zaključeno sliko

Danes premiera smeha!

Predstave ob 4., 7. in 9. uri!

Pat in Patachon

se učita govoriti

na sportnem vežbišču v družbi lepih dam na mednarodnem kongresu postopačev. V brivskem salonu!

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Danes premiera smeha!

Krasen dopolnilni spored.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Drzen roparski napad na Remšniku

Denar ali smrt! — Žrtvi roparjev sta 86-letni starček in njegova hči

Marenberg, 21. januarja.

Mirno naselje na Remšniku je razburil izredno drzen roparski napad. Kjer že mnogo let ni bilo slišati še o tatvini, so se naenkrat pojavili neznan zlikovci, ki so napadli hišo Jurija Posrpnjaka. Hiša stoji na samem v kraju, ki se imenuje Vas ter spada pod občino Remšnik. Kakor ostale hiše, se je tudi omenjena zapirala le s primitivnim zapahom ter zlikovcem ni bilo težko vdreti v hišo 86-letnega starčka ter mu odnesti težko prislužen denar.

Okoli druge ure zjutraj, kakor trdi posestnik, je svetil nekdo z električno svetilko okrog hiše. Kmalu nato je posvetil tudi skozi okno v hišo, kjer sta spala gospodar in njegova hči. Starček je stulil nevarnost ter ni zbudil hčere. Nenadoma pa se odpro vrata, katerih zaradi tega, ker nimajo ključavnic, ni bilo težko odpreti. V sobo stopita dve moški postavi, oboroženi s koli. Prvi, ki je bil nekoliko večji od drugega, zakliče gospodarja in hčeri,

ki se je med tem zbudila, osorno: »Denar ali smrt!« Ogroženca sta planila pokonci, hoteč se braniti, napadalec sta ju takoj nadvladala. Nato sta z veliko naglico pokosila denar, ki ga je imel starček skritega v postelji pod zglatjem ter izginila v noč z vsoto 5000 Din.

Napadalec sta bila bržkone domačina, ki sta poznala prav dobro razmere v hiši in natančno vedela, kje ima Posrpnjak skrit denar. Del tega denarja je dobil pred nedavnim za prodano drva. Vse to je moralo biti roparjema dobro znano, kajti drugače bi ne napadla siromašne hiše.

O napadu je bila takoj obveščena orožniška postaja na Remšniku, ki je začela takoj storitve zasledovati. Zasledovanje pa je bilo zelo težavno. V noči, ko se je izvršil roparski napad, je deževalo. Proti jutru pa je zapadlo precej snega ter zabrisalo sled za storilcem. Marljivi preiskavi orožnikov se je končno posrečilo dobiti prve sledi.

Nenadna smrt notarja dr. F. Horvata

Kamnik, 22. januarja.

V sredo nekaj pred 6. je nenadoma preminul, zadet po srčni kapi, tukajšnji notar gosp. dr. Fran Horvat.

Ob pol 6. se je vrnil iz Križa pri Kamniku v svojo pisarno ter se baš pripravil k čitanju »Slov. Narod«, ko je njegov koncipient gosp. dr. B. Pehani začel padec. Poklicali so takoj zdravnik gosp. dr. Polca, ki pa je mogel ugotoviti samo takojšen nastop smrti od srčne kapi.

V Kamniku je odprl svojo pisarno začetkom leta 1918. po smrti notarja Orožna, ki je umrl v decembru 1917. leta. Dva meseca je bilo mesto nezasedeno. Do leta 1918. je imel dr. Horvat notarsko pisarno v Brežicah.

Zapušča soprogo in troje otrok. Pogreb bo v petek, 23. t. m. ob 16. na pokopališču na Zalah, kjer ga bodo začasno položili k večnemu počitku.

N. v m. p. Preostali naši iskreno sožalje.

Občni zbor trboveljskih invalidov

Trbovlje, 20. januarja.

V nedeljo popoldne so imeli tukajšnji invalidi svoj redni občni zbor, ki pa je bil razmeroma zelo slabo obiskan. Občnemu zboru je prisostvoval tudi delegat oblasnega odbora invalidov iz Ljubljane g. Tome. Iz poročila, ki so ga podali posamezni funkcionarji na tem občnem zboru, je razvidno, da se morajo invalidske organizacije boriti z velikimi težkočami, ker ne najdejo med prebivalstvom pravega razumevanja za težnje vojnih žrtv. Kljub vsem težkočam pa je bilo delo uprave kolikor toliko uspešno, saj je razdelila med svoje najsiromašnejše člane v preteklem letu za 10.895.— Din podpor. V preteklem letu so imeli invalidi več prireditelj, ki so pa večinoma slabo uspeli. Veliko je škodoval našim invalidom svojočasni letenjski konzorcij, s katerim prava invalidska organizacija ni imela nikake zveze. V letošnjem letu misli invalidska organizacija prirediti tombolo. Upa,

da bo našla vsaj to pot več in prijaznejšega odziva med prebivalstvom.

Ker je poslovala stara uprava v popolno zadovoljnost vseh organizirancev, je bila ponovno izvoljena s spopolnitvijo dveh mest, ki sta se tekom poslovnega leta izpraznila. Na ti dve mesti sta bila izvoljena gg. Zablaznik in Kesel.

Ljubljanski delegat g. Tome je podal poročilo o stanju invalidskega vprašanja v naši državi. Očrtal je ves križev pot vojnih žrtv in navedel nekatere prav drastične primere. Upa pa, da se bodo razmere obrnile tudi v tem vprašanju na bolje.

Občni zbor je potekel popolnoma mirno in v najlepši slogi.

Nevaren požar na Pečju

Sevnica, 21. januarja.

V ponedeljek okrog 13. so opazili domači posestniki Kralja na Pečju pri Sevnici, da se kadi iz gospodarskega poslopja. Kmalu so objeli plameni ves skedenj in uničili vse, kar je gorljivo. Ker v bližini ni zadostne množine vode, ni bilo mogoče gasiti. Gorelo je še pozno v noč. Zgorela je vsa živinska krma, vinska preša, ročna mlina za žito in sadje, hrastove deske in drugo gospodarsko orodje. Posestnik ceni škodo do 10.000 Din, ki je le deloma krita z zavarovalnico.

Kako je nastal požar, še ni znano, domnevajo pa, da je bil podtaknjen, ali pa, da so zanetili otroci, igrajoč se z žgigaličami. K sreči ni bilo vetrovno, sicer bi se ogenj razširil na sosednje hiše in kozolce, krite s slamo.

Primorske novice

Iz Gorice poročajo: Fašistični konzul Avenanti hoče z vso silo zatreti vsako protifašistično gibanje v deželi. Po njegovih izjavah se čutijo še danes po Vipavski dolini in pod goriskim Krasom posledice prejšnjega podpihovanja ljudstva s strani domaćih irredentistov in odposlancev z onstran meje. V Vipavi, v Ajdovščini in v Dornbergu sluti Avenanti še močan protifašistični odpor. Miren mu je preveč nemiren. Samo s Komnom in okoličje je še precej zadovoljen. V planinskem svetu mu nekoliko ugaja Tolmin, ali Kobarij, Cerkljo in Idrija so kraji, v katerih izkazuje dosežanje fašistično delovanje zelo slabe uspehe. Avenanti bo skušal ojačiti podeželsko fašijo in brezobzirno pokobiti vsako oviro, ki bi mu stopila na pot pri tem delu. Avenanti sodi, da preprečujejo fašistično penetracijo v veliki meri slovenski inteligenti. Zato si jih bo pazno ogledal po vseh krajih. Nevarni se mu zdijo tudi večji kmečki posestniki. Avenanti pripravila tako veliko akcijo za iztrebljenje vseh veljavnejših Slovencev po goriskih mestih in vaseh. Kar bi ostalo, bi padlo fašizmu v roke in potem bi Avenanti triumfirali, da je ukrotil in podvrnil fašizmu vso obmejno gorisko pokrajino. Ali izkušnje učijo, da ni težka reč, delati načrte, izveste so pa pogostoma z načrti v navzkrižju.

Dne 7. januarja 1930 je bil ustreljen v Hrusevju pri Postojni Bogomir Blažina, mlitar in občni namestnik. Kdo je bil storilec, se ni dalo dognati. Temu Blažinu so postavili v Hrusevju spominski ploščo. Pri odkritju je bilo navzočih mnogo fašističnih organizirancev, govorila sta pa poveljnik Diamanti in šef milice generalnega štaba Teruzzi. Govora sta bila polna ob takih prilikah običajnih trditvev in Diamanti je pripovedoval celo, kako je Avstrija v svrhu raznarodovanja pošiljala v te kraje slovanske elemente, prihajajoče z Vzhoda. Po dogodku 7. januarja 1930 je bil aretiran tudi 38letni trgovec Ernest Hočevar v Hrusevju. Došli so ga, da je on najmlajši človek, ki sta usmrtila Blažino. Dokazati mu niso mogli ničesar, toda kot politični osumljenec živi danes gosp. Hočevar v konfinaciji na Ljupškem otoku.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 23.: Mercadet. D.

Sobota, 24.: Trije vaški svetniki. Izven.

Nedelja, 25. ob 15.: Princezna in pastirček.

Ljudska predstava po znižanih cenah.

— Ob 20.: Gospa ministrica. Ljudska

predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26.: Razbojniki. A.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 23.: Zaprto.

Sobota, 24.: Madame Butterfly. E.

Nedelja, 25. ob 15.: Nina nana, punčka moja.

Figurine. Ljudska pred. po izred. znižanih cenah. Izven.

— Ob 20.: Così fan tutte. Gostovanje gosp. Julija Betetta.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26.: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 23.: Zaprto.

Sobota, 24.: Duh zemlje. A. Kuponi. Zadnjič.

Nedelja, 25. ob 15.: Grof Luksemburški.

Kuponi. — Ob 20.: Odgodena noč. Kuponi.

Ponedeljek, 26.: Zaprto.

Danes POJE Vaš ljubljenc

Ramon Novarro

nežne ljubavne pesmi v očarljivem filmu mladostne ljubezni

FLIRT

Film, ki prekaša film »Stari Heidelberg«, »Poganska ljubezen« in druge nepozabne filme Ramona Novarra.

Ob 4., pol 8. in 9. uri!

Telefon 2730 **KINO DVOR**

Domače vesti

* **Duhovniške vesti.** Profesor veronauka Alojzij Pavlič je iz Celja premeščen na realsko gimnazijo v Maribor; provizor Ivan Jerič je imenovan za župnika v Dolnji Lendavi, franski župnik Viktor Kragl pa gre v pokoj.

* **Srbsko vojaško pokopališče v Parizu.** Združenje rezervnih oficirjev in bojnikov je po svetovni vojni sprožilo inicijativo, da zbere posmrtno ostanke svojih vojni tovarišev, ki so pomrli ali zginili v vojni boji v domovini ali izven njenih meja. Doslej je združenje zgradilo grobnico na Gučevu, Ceru ter bratiteljem Beograda. Sedaj dela intenzivno za ureditev srbskega vojaškega pokopališča v Parizu, za katero je pariska občina odstopila brezplačno najlepši del zemljišča na Centralnem pokopališču pri Parizu. Zemljišče reprezentativno vrednosti 2.500.000 frankov. Računa se, da bo tamkaj nad 1000 grobov s posmrtnimi ostanki oficirjev in vojakov. Pokopališče je zamišljeno kot vrt cvetja in zelenja. Sredi pokopališča bo spomenik, kojega temelj bo imel obliko Karadjordjeve zvezde z meči. Spomenik sam pa predstavlja našega vojaka v obrambnem stavu pod zaščito Farnice. Načrt za spomenik je izdelal akad. kipar Arambasić. Udrženje oficirjev in bojnikov bo kritje stroškov v kratkem pustilo v promet spominske poštne znamke, ki ostanejo v prometu šest mesecev.

* **Sedemletnica starokatoliške cerkve.** V zagrebški starokatoliški cerkvi se bo prihodnjo nedeljo na svečan način proslavila sedemletnica obstoja hrvatske starokatoliške cerkve v kraljevini Jugoslaviji. Službo bo božjo opravil biskup starokatoliške cerkve Marko Kalogjera.

* **Društvo konceptnih uradnikov politične uprave** je imelo preteklo soboto 17. t. m. svoj redni občni zbor v banki palači. Na obnem zboru so se obravnavale stanovske zadeve in je bil nato izvoljen novi odbor: dr. Ogrin Fran, sreski načelnik v Kamniku, predsednik; Mulaček Rajko, banski svetnik, 1. podpredsednik; dr. Karlin Ivan, banski sekretar, 2. podpredsednik; dr. Novak Stanko, banski sekretar, tajnik; Lenarčič Alojz, politično upravni pripravnik, blagajnik; dr. Mlekuz Josip, policijski višji svetnik, Trstenjak Karol, sreski načelnik, Kette Oton, banski sekretar, Pezdik Franc, banski sekretar, dr. Trstenjak Alojz, sreski načelnik, Legat Ivan, banski sekretar, dr. Jpavice Marko, sreski načelnik, dr. Hacin Lovro, sreski načelnik, odborniki; Počboj Franc, sreski načelnik, Grabrijan Miloš, politično upravni pripravnik, Sink Fran, banski pristav, Brezgar Mirko, sreski podnačelnik, namestniki. Za preglednika računov sta bila izvoljena Znidaršič Josip, sreski načelnik in dr. Bogataj Lovro, banski svetnik.

* **Turoben pogreb mlade matere.** V Št. Vidu nad Ljubljano so v torek dopoldne ob 9. spremenili k večnemu počitku gospo Justo Rozmanovo, ki je žrtvovala svoje mlado, cvetoče življenje na oltar materinstva. Kako je njena tragična usoda prevzela domačine in okoličane z iskrenim sočustvovanjem, je pokazala naravnost velika.

KINO IDEAL

Samo danes repriza monumentalnega velfilma po znani Ofenbachovi opereti

Ljubavne noči lepe Helene

Nad 3000 sodelujočih! V glavnih vlogah

MARIA CORDA — RICARDO CORTEZ

Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani dne 22. januarja 1931.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

Ljubljana 7. 772,3, 0,6, 85, ENE, 10, —, Maribor 7. 772,4, 0,0, 92, mirno, 10, —, Mostar 7. 769,8, —1, 93, mirno, 3, —, Zagreb 7. 772,9, 2, 85, E, 10, —, Beograd 7. 771,9, 1, 93, N, 10, 10, dež, Sarajevo 7. 772,0, 1, 94, mirno, 10, —, Skopje 7. 771,0, 1, 95, mirno, 10, —, Kumbor 7. 768,5, 5, 85, mirno, 0, —, Split 7. 769,9, 7, 75, NE, 6, —, Rab 7. 770,1, 7, 85, mirno, 9, —, Vis 7. 766,7, 6, 93, E, 4, —.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 7,4, najnižja 0,0. Maribor —1,0. Mostar —2, Zagreb 2,0. Beograd 0,0. Sarajevo —0,2. Skopje —2.

Solnce vzhaja ob 6,50, zahaja ob 17,38. Luna vzhaja ob 8,53, zahaja ob 23,4.

Foto-potrebščine

Perutz - Kodak - Mimosa - Satrap

PLOSCE — PAPIR vseh vrst

vedno sveže v zalogi

drogerija KANC

LJUBLJANA MARIBOR

* **Požar v Braslovčah.** Iz Braslovč nam pišejo: V sredo zvečer okrog 20. ure je v braslovškem zvoniku plat zvona zaznamil požar. Goreti je začelo pod kozolcem posestnika Hrena v Braslovčah, kjer je imel lastnik zloženo suho hmeljevinjo. Kljub temu, da so bili braslovški gasilci takoj na licu mesta s svojo motoriko in ročno brizgamo, ni bilo misliti na rešitev kozolca, ker je ogenj zajel že ves kozolec. Gasilci so takoj stopili v akcijo, da vsaj omeje požar. Za braslovškimi gasilci je prispelo na pomoč gasilno društvo Parizlje-Topovlje in pričelo gasiti. Prispela so nato še društva Kamenče, Letuš in Šmartno ob Paki, ki pa niso stopila več v akcijo, ker je bila nevarnost že odstranjena. Sumi se, da je ogenj zanetil bržčas zlobna roka.

* **Ne sme v gostilno.** Okrožno sodišče v Novem mestu je Ivanu Hodniku v Orehovcu za dobo 6 mesecev prepovedalo posejanje krčem.

* **Zasledovana tatila.** Varnostna oblastva zasledujejo že dalje časa 20 letno Tončko Baštolčeva, doma iz Mojstrane, ki se je zadrževala nekaj časa v Ljubljani in oslepila več deklet in drugih oseb. Zasledujejo jo tudi lukovski orožniki. Tončka se je nareč te dni pojavila pri svoji znanci Franciški Resmanovi na Brodu, kateri je ob priliki, ko je ni bilo doma, ukradla par novih lakastih škornjčev, dvojce črnih hlač, črno spodnje krilo, zimski plašč, aktovko in različno perilo v vrednosti okrog 1500 Din. Po izvršeni tatvini je Baštolčeva, ki je močne postave in zelo dobro razvita, spet pobegnila. Nekateri so jo videli pozneje na Ježici, kjer ima na reji svojega nezakonkega otroka, a je nato spet izginila, kakor bi se vdrila v zemljo.

* **Kobiljo je ukradel.** Po cesti proti Novi vasi pri St. Juriju ob južni železnici je prišel te dni znani potepin in tat 23 letni Miha Galof, doma iz Jurklostra. Blizu neke hiše je ugledal osedlano kobiljo, last Rudolfa Kincila iz St. Jurija, ki jo je počestni vitez kar brž zasedel in je zdrljal z njo v neznan smer. Oškodovanec je zvedel za tatvino šele kako uro nato in tatu ni mogel takoj zasledovati. Ukradena kobilja, ki je srednje velika in rjave barve, je vredna 3000 Din. Drznega tatu, ki je kobiljo kakor tudi sedlo in odejo gotovo nekje prodal, orožniki že vse dneve zama zasledujejo.

* **Vlom v Kranju.** Iz Kranja nam pišejo: V kratkem razdobju so obiskali tatovi že v drugi vrtni hišico odvratnika g. dr. Beno Sabotija, ki leži za Narodnim domom Orožniki, ki so bili o vlomu takoj obveščeni, so ugotovili, da se je prikradel tat v hišo preko vrhne ograje v zgodnji jutranji uri. Izrazil je ključavnic in si v sobi nemoteno naložil precejšnji tovor blaga. Med drugimi predmeti je odnesel tudi dragoceno preprogo, 12 srebrnih žlic, uro, zastore, zastave, platno, skodelice in drugo drobnarijo, za pot pa se je okrepčal še s kavo, ki je bila od prejšnjega dne na štedilniku. Umetnik in presojevalec starinskih slik ni bil, ker je te pustil na miru. Velike vrednosti je za okradenega spominska ura.

* **Kako je Bolči Zvan seplear v Paračinu.** Beograjski »Jugoslovski glasnik« primaša obširne poročilo, kako je nepoboljšljivi pustolovec Bolči Zvan seplear tudi v Paračinu, kjer je bival lanske jesen. V tamošnji tiskarni si je dal tiskati vizitke kot »doktor Boljedrag Zvan, novinar iz Beograda, uslužben v Centralnem presbiroju predsedništva vlade itd.« Zglasil se je pri ravnatelju Trgovsko-obrtno banke in izbavil 300 Din predplačila za nekakšen novi »Zbornik Jugoslavije«. Izstavljen je tudi potrdilo, toda obnašati se je znal tako elegantno, da banka potrdila sploh ni zahtevala. Nadalje je stopil v stike tudi s slovenskimi delavci v paračinskih steklarni, a so ga spravili v tako zadrego, da jo je pobrisal. Kmalu nato se je razkrilo, da je Bolči Zvan navaden seplear, da ni nikoli bil stenograf v Narodni skupščini in tudi ne urednik tega ali onega ljubljanskega dnevnika, za kar se je mimo grode tudi izdajal. Vse kaže, da bodo vsi greh Bolčije Zvana šele počasi razkriti.

* **Zločin piljanca.** V Begeču v Voivodini se je kmet Pavle Zelenika nedavno spril z ženo, ki je nato pobegnila k svoji teti. V noči od torka na sredo je Zelenika pijan prihrumel pred tetino hišo in začel razbijati vrata s sekuro. Hrup je zbudil sosedo Jovanko Petrovičevico, ki je prihitela pogledat, kaj se godi. Zelenika je tedaj zavpil: »Baš tebe iščem, coprnica!« in je zamahnil s sekuro, da ji odseka glavo. Jovanka je glavo sicer pravi čas umaknila, toda ostra sekira ji je odsekala desnico. Po tem zločinu je Zelenika hotel ubiti še svojo ženo, toda sosedom je uspelo, da so ga zvezali, narkar so ga orožniki eskortirali v Novi Sad v zapore, Jovanko pa so prepeljali v novosadsko bolnico.

* **Varuj se hripe!** V Srednji Evropi se je zopet pojavila hripa in mnogi ljudi je moralo že leči. Tudi v Jugoslaviji se opaža povečan val hripe. Prav za prav gre pri nas za lažje primere, ki minejo brez vsakih komplikacij, vendar je vsekakor potrebna večja opreznost. Kakor je znano, se prenaša hripa z okuženimi kapljicami slin, ki prihajajo v telo skozi usta in grlo. Težje okužitev se lahko izognemo z uporabo zanesljivih sredstev za razkuževanje ust, kakor so pastile Panflavin. Za uničevanje bacilov je potrebno, da se v času ene do dveh ur polagoma v ustih raztopi ena pastila Panflavin. Pri prvih znakih te bolezni je treba vzeti aspirinove tablete in mirno ležati, dokler ne prispe zdravnik.

* **Hripa, influenca, prehlad.** Natrite si zvečer prsi, hrbet, roke in noge z masažnim preparatom Algo in spali boste mirno in zdravo ter boste vstali brez temperature, ker Alga osvežuje, Alga krepi. Starejšim

V NAJINEM PRVEM FILMU

Pat in Patachon

Pat in Patachon

Pat in Patachon

osebam najbolj greni stare dni zbadanje in trganje. Natrite nekoliko svoje utrjene kite s preparatom Algo in čutili boste, kako Vam bo dala Alga veselje do življenja in svežost. Alga se dobiva povsod po 16 Din steklenica.

* **Obledela obleka barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

* **Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Ljubljani** poziva člane in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo častnega večera poslaniku g. dr. Kramerju danes ob 21. v veliki dvorani Kazine.

* **Obračunsko društvo v Ljubljani** vabi vse člane, da se polnoštevilno udeležijo poslovilnega večera poslanika in bivšega ministra g. dr. Alberta Kramerja, drevi ob 20. v restavraciji »Zvezdi«.

* **Razstava Matije Jame v Jakopičevem paviljonu** je odprta dnevno od 10. do 15. Občinstvu obisk najtopleje priporočamo.

* **Danes dve krasni premijeri v ljubljanskih kinematografih.** Elitni kino Matica bo imel danes premijero prvega govorečega filma obče priljubljenih humoristov in komikov Pata in Patachona. To bo vsakakor senzacija ne samo za navdušene pristaše obeh komikov, temveč tudi za ostalo publiko, ki že nestrpno pričakuje filma, v katerem Pat in Patachon ne zabavata svojega občinstva samo s komičnimi gestami in kretnjami, temveč v katerem se bo publika smejala tudi njunim dvotipom. Pat in Patachon se učita v tem filmu tuje jezik, pri čemer pride do najsmešnejših prizorov. Predvajanje bo danes ob 4. dopoldne in ob 7. in 9. zvečer! — Za navdušene pristaše lepih romantičnih filmov je poskrbel Kino Ljubljanski dvor, ki bo imel danes premijero krasnega filma »Flirt« v katerem nastopa v glavni vlogi Ramon Novarro, ki poje v tem filmu nekaj prav čednih ljubavnih pesmi. Da je Ramon dober pevec, je pokazal itak že v svojem filmu »Poganska ljubezen«, katerega občinstvo še danes ne more pozabiti. V filmu »Flirt« pa Ramon daleč presega vse svoje dosedanje kreacije. Predstave danes ob 4., pol 8 in 9. zvečer.

* **Klavirski koncert odlične pianistke Jadvige Poženelove,** ki ga priredi Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v Ljubljani v ponedeljek 26. t. m. ob 20. v gladen dvorani v Ljubljanskem dvoru, bo osobito za našo glasbo učečo se mladino vzgojne važnosti. Pred vsako kompozicijo nas bo pianistka podrobneje seznanila s kompozitisti in bo poljudno tolmačila vsebino njih kompozicij ter konstrukcijo posamezne glasbene oblike. Koncertne vstopnice od 2 do 6 Din se dobe v predprodaji v trafikih Pugeti, palača pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti.

* **U iz gledališča.** Drama ponovi drevi Balzacovo komedijo »Mercadet« z Levarem v glavni vlogi za red D. Prva repriza kmetijske šale »Trije vaški svetniki« bo v soboto izven abonmaja. Drama pripravlja v šestovi režiji Finžgarjevega »Divjega lovca«. Premijera bo 9. februarja ob 60 letnici pisateljevega rojstva. Nadalje se pripravlja Krleževa drama »Glembajev« v režiji dr. Branka Gavella. — V soboto se uprizori Puccinijeva »Madame Butterfly« z Giugliencem v naslovni partiji. Pinkertona bo pel Marček, konzula Grba, strica Zupan, Suzuki Kogojeva. Za red E. V nedeljo popoldne se uprizori mladinska opera »Nina nana, punčka moja« in Šafranek-Kavičev balet »Figurine«. Zvečer se ponovi Mozartova opera »Così fan tutte«, ki je obenem zadnje gostovanje odličnega basista Julija Betetta. Obe predstavi izven abonmaja. Za popoldansko predstavo velja izredno znižanje cene (od 30 Din navzdol) za večerno pa običajne nedeljske ljudske.

* **Veseloigra »Revna kakor cerkevna miš«** se ponovi na Sentjakobskem odru v nedeljo 5. t. m. zadnjič v sezoni. Veseloigra je prepletena s tako pristnim humorjem, da se občinstvo dve uri res izvrstno zabava. Vstopnice se dobe v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

* **Evidenčne tablice za motorna vozila.** Uprava policije v Ljubljani razglašča, da je v posesti evidenčnih tablic za motorna vozila za 1931., in poziva lastnike tu registriranih motornih vozil, da se v svrhu prevzema zglase na upravi policije (oddelek za registriranje motornih vozil, soba 18.) in sicer: lastniki osebnih avtomobilov od št. 2—300 do dalje 23. t. m.; lastniki tovarnih avtomobilov od 2—1 do 2—200 26. t. m.; od št. 2—200 do 2 dalje 26. t. m. lastniki motornih koles od št. 2—1 do 2—100 27. t. m. od št. 2—100 do 2—220 28. t. m. od št. 2—220 do 2—400 29. t. m., od št. 2—400 do dalje 30. t. m. S seboj je prinesiti tipno spričevalo, legitimacijo o dodeljeni evid. številki, dosedanja tablica (številko) in 35 Din za novo evidenčno številko. Interesanti naj se zglase le v dopoldanskih urah med 8 in 12.

* **Dobrodniški uslužbenec** nam pišejo: Mnogi čakamo na pragmatično prevedbo

že po 3, 4 in 5 let, na nastavev pa celo že po 5, 6 in 7 let. Naša služba traja noč in dan po 12 ur, tako tudi ob praznikih in nedeljah. Dočim pa imajo mestni delavci za praznično službo po 100 odst. in ponoči po 50 odst. doklade, pri nas tega ni. Vsekakor pa bi to zaslužili, saj zbiramo po dinarjih za občino take dohodke, da presega skoraj vse ostale dohodke občinske uprave. Prosimo zatoorej pravice in primerne dohodke za 12 urno delo.

* **Huda nesreča pri slamoreznici.** Včeraj popoldne so z Brezovice telefonično obvestili ljubljansko reševalno postajo, da se je pripetila tam huda nesreča. Reševalni avto je takoj odbrzel na Brezovico in našel 30 letnega delavca Lovra Kneleerja pri posestniku Francu Marinku. Delavec si je pri rezanju slame odrezal na levi roki vseh pet prstov. Ker je ponesrečenemu Kneleerju odtoklo mnogo krvi, je bil že zelo oslabil. Avto ga je nemudoma prepeljal v ljubljansko bolnico.

* **Ubegele tat kolesa.** Te dni je neznan miš tat ukradel izpred nekega lokala kolo, last Karla Škofarja. Z ukradenim kolesom se je podal naravnost na Poljansko cesto k mehaniku Nardinu, ki mu ga je ponudil v nakup. Nardinu in njegovim pomočnikom pa se je viden prodajalec sumljivo zlasti ker je pozneje pristal tudi na zamenjavo kolesa. Poklicala sta stražnika, a je neznanec po naključju še pravočasno zvohal nevarnost in jo s kolesom odkuril. Neznanec je okrog 20 let star in je bil oblečen v temno delavsko obleko.

* **Arretacije.** Predsinočnjim sta bila v okolici aretirana cigana Janez Hudorovič ter Valentin Levakovič, ki sta bila že dalje časa zasledovana zaradi raznih tatvin in sleparstev. Svoje posle sta izvrševala navadno v družbi tako v okolici Ljubljane kakor tudi zunaj na deželi, zlasti po Dolenskem. Prijet in v zapor priveden je bil ponoči še neki Jakob Ražem, ki je bil tudi zasledovan zaradi raznih nepoštenih dejanj. Zablak Ivan je moral v zapor zaradi prepovedanega povratka. V zapor sta mu sledila še Jaka Bricelj in Marička Jerinova, zaradi beračenja.

Za preproge nespreneljiva

SMYRNA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorski trg št. 1. 1848

Popolno zadovoljstvo

navda vsakogar, ki uživa slast bonbonov, čokolade in keksov

znanke SCHMIDT

Vsak izdelek je specialiteta zase, a izdeluje jih tovarna

VIKTOR SCHMIDT & SÖHNE

WIEN (Dunaj)

* **Še železje kradlo.** Preglednik proge Alojzij Gabrovšek je opazil v noči na 20. t. m., da je na železniškem prelazu čez Aleševčovo cesto nekaj v neredu. Ugotovil je, da so zmanjkale tam 3 železne plošče, s katerimi je bilo pokrito kolesje za odpiranje prečnice. Plošče so bile precej velike, vendar tatu pri kraji niso ovirale, ker niso bile pritrjene. Čemu bodo ukradene plošče koristile tatu, je težko uganiti.

* **Pozabljeno perilo.** Stara ženica Barba Galetova je pred tremi dnevi izročila neki družini na Galjevici sveženj perila z odejo v shrambo. Ker pa jo zapušča spomin, je popolnoma pozabila naslov družine, zato tem potom naproša, da izroči sveženj pri Galetu na Galjevici.

Iz Maribora

* **Ljudska univerza v Mariboru.** Drevi je pričetek evgeničnega cikla, ki se bavi z vprašanjem o spopletitvi človeškega rodu. To so najnovejši veliki problemi in od njih rešitve zavisi v veliki meri napredek človeštva. Uvodno predavanje bo imel naš znani antropolog dr. B. Škerlj iz Ljubljane o vprašanju: Ali in kako zamoremo izboljšati človeški rod? Nadaljnja vprašanja

VELIK PLES

Jadranske Straže

v slovenskih narodnih nošah dne 24. januarja 1931 v unionski dvorani v Ljubljani. 17820

Za poslado:

Mirim čokolado

bodo o pravilni izbiri moža in žene v zakonu. Kdor se interesira za te življenjske probleme, naj ne zamudi prvega predavanja dr. Škerlja, ki tvori podlago za ves ciklus.

a— Iz gledališča. Zanimiva in dramatična žaloigra »Duh zemlje« se bo uprizorila jutri zadnjič v sezoni. Opozorjamo vse ljubitelje resne umetnosti, da si za poslednjo predstavo pravočasno preskrbijo vstopnice. Predstava je za deco neprimerna.

a— Novo motorno brigadno je dobilo mariborsko gasilno društvo. Nabavila jo je mestna občina za 35.000 Din. S to turbino, ki je sistema Rosenbauer, ima naše gasilno društvo štiri moderne turbine in je sposobno pospešeno sodelovati tudi pri velikih požarnih katastrofah. Prve poskušnje z novo motorno brigado so imele zelo lep uspeh.

a— Mariborska splošna bolnica prenapolnjena. V zadnjem času je naval na bolnico tako velik, da so bile naenkrat ne le vse postelje zasedene, ampak so morali za mnoge bolnikov napraviti provizorične postelje na tleh. Celo vrsto bolnikov je bilo treba oddati v domačo oskrbo.

a— Pregled vseh avtomobilov in avtobusov, ki imajo sedež v Mariboru, se bo vršil danes 23. t. m. ob 15. v mestni planinariji. Vsi lastniki vozil naj se zglasijo, ker bo vsak, ki bi neopravičeno izostal, strogo kaznovan. Avtomobilisti morajo biti opremljeni z avtomatskimi.

a— Občni zbor Rdečega križa na Pobrežju. Občni zbor Rdečega križa na Pobrežju bo v nedeljo 25. t. m. ob 14. v šoli z običajnim dnevnim redom.

a— Olepševalno društvo za magdalenko predmetje ima v nedeljo 25. t. m. ob 9. v gostilni »Pri Vipavcu«, Frankopanova ulica 10, redni občni zbor po običajnem dnevnem redu. Vabimo vse članke, da se ga udeležijo.

a— Smrtna kosa. Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je umrl 21. t. m. splošno priljubljeni posestnik g. Fran Fišer, trgovec z živino, posestnik in lesom, ki se je v svojem življenju odlikoval zlasti kot poštven član tamošnjega gasilnega društva. Pogreb bo jutri v soboto ob pol 10. dopoldne. Bodi mu ohranjen časten spomin!

a— Surovine. V sredo popoldne sta na cesti v bližini Doga dva pijana fantanila napadala in težko poškodovala 42-letno posestnico Antono Jurčič. Žena ima po vsem telesu težke poškodbe in zlomljeno tudi desno roko, zaradi česar jo je mariborski rešilni oddelk odpeljal v bolnico.

a— Utrinki iz dobe velike vojne. Kakor marsikateri družinski oče, je moral ob izbruhu svetovne vojne obleči vojaško suknjo tudi ugleden višji poštni uradnik v Mariboru. Med tem, ko je on tvegati na fronti zdravje in življenje, pa se mu je njegova soproga izneverila. Užaljeni soprog je seveda po vniho zahteval ločitev zakona in vzel tudi oba otroka v lastno oskrbo. Ker pa z leti ni mogel več sam kriti vseh izdatkov za vzdrževanje otrok, je pozval tudi svojo bivšo gmojno boljše situirano ženo, da prispeva k vzdrževanju. To zahtevo je smatralo potem tudi sodišče za utemeljeno. Toda boj s tem še ni bil končan. Ločena žena je vložila proti svojem bivšemu možu tožbo zaradi razžaljenja časti, čel, da jo je v vlogi na okrajno sodišče po krivem doživel nečestnih dejanj. Višje deželno sodišče pa je končno obtožbeno oprostilo vsake krivde in kazni in obsodilo tožiteljico na povračilo stroškov vseh pravnih inštanc Brezpredmetna je postala slednjič tudi ovadba proti obtožencem branitelju dr. R. Ravniku, ki je v zaščito svojega klienta ponudil na razpravi zelo tehtne dokazke o nemoralnem življenju zasebne tožiteljice med vojno. Res zanimiva slika odmevov razsula zakonskega življenja, katerega je povzročila velika vojna!

a— Vlomilec Hönigmann, ki je, kakor smo poročali, osumljen osmerih vlovov, se je udeleževal tudi na Sušaku, kjer ga za sledenje zaradi goljufij in suma vzloma Vlomilec je bil konec decembra na Sušaku neprijavljen in je od zdravnika dr. Bonetiča postal krivim inženom izjavil recepte. Vlomil je v stanovanje profesorja Grohova ter odnesel zimsko suknjo, dva para čevljev, razno perilo, samokres itd. v vrednosti 4450 Din. Tako ima Hönigmann razven mariborskih vlovov še to na vesti. Zločina »pri Turistu« na Aleksandrovi cesti pa je razrešen.

a— Tihotapstvo cvete. V torek zvečer je bil aretirani 31-letni Franc Veber z Dravskega polja, večeraj pa 47-letna Marija Pongračič iz Maribora, ker sta osumljena tihotapstva. Pri obeh so našli večje količine ne saharina.

a— Iz policijske kronike. Delavcu Francu Ebiču v Motherjevi ulici je v sredo proti večeru nekdo iz spalnice odnesel par čevljev, vrednih 200 Din. Tat se je spazil v stanovanje skozi odprto okno z dvorišča. Hišni posestnik Franciški Šibenik na Meljski cesti so v sredo ponoči neznan zlikovci polomili plot in na vrsto pokopali mlado drevesje. Plot so polomili tudi posestniki Žitkovi in Krepeljovi ulici.

a— Kinematografi. Grajski: Samo še danes »Ne verujem nobeni ženi«... s Tauberjem. V soboto 24. t. m. velika premijera »Lažnega feldmarsala«. Union: Samo še danes »Vesela srca«. Od sobote »Ljubimec bogov«. Apolo: v soboto in nedeljo: »Vstajenje«.

Iz Celja

e— Dve občinski sejli. Danes ob 18. bo imel celjski občinski svet redno sejo, ob 20. pa bo v občinski hiši na Bregu seja okoliške občinskega sveta.

e— Solška proslava sv. Save. Na dan sv. Save 27. t. m. bo ob 10. v telovadnici osnovne šole proslava za solsko mladino. Po blagoslovitvi kolača bodo sledile pevke točke in deklaracije učenk.

e— Nesreča pri sankanju. V Radečah pri Zidanem mostu je padla 11 letna hčerka Hilda Koselova pri sankanju tako nesrečno da si je zlomila levo nogo. Deklico so prepeljali v celjsko bolnico.

e— Mestni kino. Drevi ob pol 9. v Dalnacijski posneti veliki nemški zvočni vefilm »Kapetan korvete«. V glavni vlogi Harry Liedtke. Kot dodatek izvrstna žaloigra.

e— Ne mučite živine! S proda ob desnem bregu Savinje pred drugim železniškim mostom odvažajo že dalje časa gramoz. Pri tem hudo trpi živina, ki mora vleči z

gramozom naložene vozove po produ na ceste. Prav bi bilo, če bi dotični podjetnik nabavil ozek tir, ki bi se dobil po nizki ceni, in bi prevažal gramoz po obsežnem produ do ceste.

Iz Kranja

r— Preložitev občnega zbora Narodne čitalnice. Zaradi smrti dr. Edvarda Savnika je bil preložen zbor za teden dni. Na zbrano članstvo je imel predsednik g. dr. Sajevec v torek nagovor, v katerem je opisal veliko delo pokojnika.

r— Lastniki motornih vozil se opozarja, da morajo biti ta vozila tudi v letu 1931. na novo registrirana. V svrhu izdaje novih evidenčnih tablic mora vsak lastnik motornega vozila predložiti prošnjo in prijavo. Tiskovine se dobe pri mestnem županstvu. Izpolnjene prijave je treba oddati nato pri tukajšnjem sreskem načelnstvu.

Iz Kamnika

ka— Zborovanje Kmetijske prosvete v Kamniku. V nedeljo 25. t. m. bo v Kamniku zborovanje Kmetijske prosvete ob 10. dopoldne v dvorani Narodne čitalnice. Predavali bodo bivši ministri in član vrhovnega zakonodajnega sveta g. Ivan Pušelj o državni prosvetni politiki, g. dr. Iv. Potokar o kmetijskih sokolskih četah, dr. Janže Novak o programatičnih smernicah Kmetijske prosvete in Alojz Urbančič o prosvetnem delu učiteljstva na kmetih.

Iz Novega mesta

n— Krka nima sreče. Kakor čujemo, se je neko češko veleindustrijsko podjetje za interesiralo za vodno moč reke Krke in njen odkup, kakor tudi za splošne delavske prilike. Do odkupa vodne moči žal tu di to pot ni prišlo.

n— Huda nezgoda. Antonu Lokarju, 20-letnemu delavcu graščaka Wambolda na Hmeljniku, je cirkularna žaga odrezala tri srednje prste na roki. Močno krvavečega je dal graščak prepeljati s svojim avtomobilom v kandijsko bolnico. Fant je izgubil precej krvi ter je njegovo stanje še vedno neopasno.

Iz Škofje Loke

šl— Gostovanje »Soča«. V nedeljo 25. t. m. ob 20. bo gostovala v Sokolskem domu družina »Soča« iz Ljubljane z Molnarjevo komedijo v treh dejanjih »Vrge«. Družina »Soča« je ostala Škofjelčanom v najboljšem spominu že iz prejšnjega gostovanja z »Očetom« ter bo deležna gostov tudi sedaj najboljšega občiska. Gostovanje bo pod okriljem Sokola.

Iz Trbiča

ž— Učiteljske vesti. Službo strokovnega učitelja na meščanski šoli je nastopil gosp. Christof Drago, po rodu Ljubljčan, ki je

GOSPODARSTVO

Za samostojne in avtonomne bratovske skladnice

V ministrstvu za šume in rudnike se je 15. in 16. t. m. vršila konferenca, ki je razpravljala o načrtu zakona o specialnem zavarovanju, po katerem bi sedanje samostojne in avtonomne bratovske skladnice prišle pod okrilje Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Na konferenci so bili navzoči predstavniki rudarskih oblastev in predstavniki bratovskih skladnic iz Beograda, Ljubljane, Zagreba, Sarajeva in Splita kakor tudi predstavniki Zdrženja rudarskih podjetnikov kralj. Jugoslavije, rudarske sekcije Saveza industrijev v Zagrebu in rudarskih delavskih organizacij. Po vsestranski diskusiji je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Rudarske bratovske skladnice morajo ostati samostojne in ločene od splošnega zavarovanja delavcev, in sicer iz naslednjih razlogov:

1.) Skupne nevarnosti pri delu v rudnikih, nesreče in dolgotrajna bolehanja zaradi težkega dela, vse to je prisililo rudarje, da so se že pred več stoletji združili in da so ustanovili skupne fondne, takozvane bratovske skladnice za vzajemno pomoč v primeru bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti. To zavarovanje je bilo z razvojem rudarstva izpolnjeno in so njegovo veliko važnost kmalu spoznale napredne države, ki so uvedle obveznost tega zavarovanja. Tako predvidevajo tudi naši rudarski zakoni zavarovanje rudarjev v avtonomnih bratovskih skladnicah, ki se vrši sedaj preko glavne bratovske skladnice v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Splitu po pravih bratovskih skladnicah od 1. XII. 1924. Ta preizkušena in blagodejna ustanova se mora zaradi tega obdržati v svoji sedanji obliki.

2.) Zaradi dobrih uspehov in smotrenosti so tudi druge napredne države obdržale bratovske skladnice kot samostojne ustanove za zavarovanje rudarjev, ločeno od zavarovanja ostalih delavcev (Anglija, Belgija, Francija, Nemčija, Češkoslovaška, Avstrija, Madžarska, Italija).

3.) Nameravana združitev bratovskih skladnic s splošnim zavarovanjem se protivi obstoječi zakonodaji (zakonu o ureditvi vrhovne drž. uprave čl. 3, zakonu o banki upravi čl. 42), po katerih vrši nadzorstvo nad bratovskimi skladnicami ministrstvo za šume in rudnike.

4.) Poslovanje bratovskih skladnic je enostavno in vzorno organizirano, uprava je v neposrednem stiku z zavarovanci, ki lahko neposredno in naglo pridejo do pomoči.

5.) V krajevnih in glavnih upravah bratovskih skladnic so zastopani tako rudarji kakor podjetniki v najožjem sodelovanju na licu mesta ter je tako mogoče zlasti tudi presojanje potrebe izrednih pomoči.

6.) Bratovske skladnice nudijo svojim članom večje pomoči kakor splošno zavarovanje, kar je potrebno zaradi nevarnosti in težjih pogojev dela.

že služboval v Trbiču in je znan kot nadarjen gledališki igralec. Na svoje mesto v Trbiču se je vrnil učitelj g. Belhar Anton, ki je bil začasno premeščen v Kranj, v Kranj pa je odšel g. Peter Kompoš, dosej začasni upravitelj osnovne šole v Lomu. Na meščanski šoli manjka še ena učna moč.

č— Šesttedenski kuharski in gospodinj-ski tečaj se je pričel v ponedeljek na meščanski šoli. Udeležuje se ga 14 deklet iz delavskih slojev in nekaj mladih gospodinj. Tečaj vodi stalna učiteljica Pavla Vončina, ki je dobila od banske uprave za čas trajanja tečaja dopust. V tečaju bodo tudi predavanja iz zdravstva in narodnega gospodarstva.

Iz Kočevja

kč— Ustanovitev sokolske čete. V nedeljo je bila v Stari cerkvi pri Kočevju ustanovljena sokolska četa. Ustanovitvi je prisostvovalo mnogo Sokolov iz Kočevlja. Tamonjši ljudje so pokazali mnogo zanimanja za sokolsko stvar.

kč— Premestitev. Profesor g. Josip Potokar, ki je šele pred kratkim časom prišel semkaj iz Novega mesta, je premeščen v Maribor. Ravno tako je službeno prestavljen v Maribor g. prof. Arzen Rausch, ki je bil na razpoloženju, odkar je bila ukinjena paralelka v 1. razredu.

Iz Litije

l— Za naše sadjarje in vrtnarje. Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva v Litiji bo imela v nedeljo 25. t. m. ob pol 11. v osnovni šoli redni občni zbor. Predavali bo tudi sadržarski nadzornik g. Andrej Skulj iz Ljubljane. Sadjarji in vrtnarji, pridite!

Iz Trbovelj

t— Kino Sokol. V soboto in nedeljo filmska opereta »Ljubim, ljubim, ljubim«.

Iz Hrastnika

h— Občni zbor Narodne čitalnice bo v petek ob 17. v društvenem prostoru v Narodnem domu.

h— Kino Narodni dom bo predvajal v soboto in nedeljo najboljši Foksov film »Naš vsakdanji kruh«. V nedeljo se uprizarji med obema kinematografskima predstavami »Učiteljica«. Igrali bodo direktantje od »Svobode« iz Zagorja.

Iz Marenberga

mb— Šesttedenski kmetijski tečaj za marenberški okraj se je pričel v osnovni šoli v Vuhredu 20. t. m. z uvodnim predavanjem gospoda sreskega načelnika dr. Maršarja o položaju kmetijstva v našem okraju. V tečaju bodo poučevali kmetijstvo, gozdarstvo, sadjarstvo, živinorejo, čebelarstvo, vrtnarstvo itd. sami strokovnjaki, da bodo dobili naš kmetije vs teoretično in praktično podlago. To je prvi kmetijski tečaj v marenberškem okraju, prirejen v tako velikem obsegu. Gotovo se bodo vsi kmetje, ki se zanimajo za izboljšanje gospodarstva, tečaja pridno udeleževali.

mb— Iz društva. Sokol Marenberg-Vuhred priredi na Svehčino v Brudermanovi dvorani sokolsko maškerado. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo Sokolskega doma. — Krajevni odbor »Rdečega križa« bo imel redno letno skupščino za Marenberg in okolico 25. t. m. ob 15. v osnovni šoli z običajnim dnevnim redom.

Trgovci — konsumentje!

Kupujte samo

mlečne sveče „Gloria“ in „Zora“

ker so bele in goste in ker gorijo lepše in dalj časa kakor t. zv. »kompozicijske«. — Poskušnje so pokazale, da gori ena mlečna sveča 8ica 45 minut, 10ica 30 minut dalj časa kakor t. zv. kompozicijska sveča 8ica, 10ica itd.

2203

dinar je že pet let povsem stabilen in ima veljavo, kakor druge povsem konsolidirane valute. Naša država ne sme dovoliti, da se v valutnih stvareh na njenem teritoriju in pri kupitvah z njenimi državljani posluje proti njenim interesom. V interesu zaupanja v našo valuto je potrebno, da se taki posli onemogočijo, saj tudi druge države ne dopuščajo zavarovanja v zlatu.

Ker so se tudi v drugih listih pojavile slične kritike poslovanja naših zavarovalnih družb, je te dni zavarovalna družba »Jugoslavija« objavila odgovor, v katerem opravičuje zavarovanje v zlatih dinarjih, češ da je samo na ta način domačim zavarovalnim družbam mogoče konkurirati nasproti inozemskim zavarovalnim družbam, ki vršijo zavarovanja z našimi državljani v tuji valuti, tako da izdajajo police v inozemstvu. Glede na trditve, da mi sploh ne poznamo zlatega dinarja, se postavlja ta družba na zanimivo stališče, da obstoja v naši državi zlati dinar kot zakonsko plačilno sredstvo. V členu 268. finančnega zakona za leto 1924/25 je določeno, »da se skuje in da v promet 1 milijon zlatnikov po 20 Din v vrednosti 20 milijonov dinarjev v zlatu z označbo leta 1924 kot leta kovanja. Na podlagi pooblastila po tem členu finančnega zakona so bili ti zlatniki tudi izkovani. V tretjem odstavku istega člena pa stoji: »Ta dinar (zlatnik) in niklajst (ovani dinar, na katerega se nanaša tudi ta dinar) morajo sprejemati kot zakonsko plačilno sredstvo vse državne in samoupravne blagajne, privatne in javne osebe. Po tej zakonski določbi torej dejansko obstoja pri nas zlati dinar. To ne onemogoča morda zaradi tega, da bi zagovarjali zavarovanje v zlatih dinarjih, temveč zaradi tega, ker splošno ni znano, da pri nas obstoja poleg dinarja tudi zlati dinar kot zakonsko plačilno sredstvo. Država bo morala pač s posebno zakonsko odredbo preprečiti tako zavarovanje v zlatih dinarjih, če smatra, da to škoduje našemu dinarju in ubija pri narodu zaupanje v našo domačo valuto.

— Odkup privatnih vicinalnih železnic v Vojvodini. Kakor poroča dunajska »Die Borsce«, je bil te dni po dolgotrajnih pogajanjih med našo državo in lastniki prioritentnih delnic vicinalnih železnic v Vojvodini dosežen sporazum glede odkupa. Omenjene železnice se, kakor znano, nahajajo od leta 1919. v obratu naše železniške uprave in znaša njihova skupna dolžina 1700 km. Po sklenjenem dogovoru bo naša država za vsako od početka 1. 1919. se neizžrebano prioritentno delnico od minimalnih 100 kron plačala 200 Din odkupnine, vrhu tega pa za neizplačane zakupnine 90 Din. Odkup se ima izvršiti v 7½ letih, pri čemer se računajo 6% obresti. Skupna odkupnina znaša za našo državo 350 milijonov Din in predstavlja 17½% valorizacijo v poštev prihajajočih delnic. Dogovor pa se ne nanaša na železnico Barč - Pakrac, glede katere so se tudi te dni vršila posebna pogajanja in se je naša država obvezala izplačati Železniški družbi Barč - Pakrac na račun zakupnine prejemom od 7 milijonov Din, kakor v letu 1927. Osnovne delnice te družbe se nahajajo v rokah Železniške družbe Dunav - Sava-Jadrana (prej Južna železnica), prioritentne delnice pa so v prostem prometu največ v madžarskih rokah. Pričakuje se, da bo tako glede odkupa te železnice prišlo do enakih sporazumov, kakor glede odkupa vicinalnih železnic v Vojvodini. Družba Barč - Pakrac bo na podlagi preduma izplačala letos zopet dividendo od 8 pengov na osnovno delnico. Se pred pričetkom pogajanj so se prioritentne delnice železnice Barč - Pakrac okrepile na budimpeštanski borzi od 44 na 60 pengov, zadnje dni pa so že dosegle tečaj 80 pengov.

— Državna anketa o krizi lesne industrije. Že pred tedni napovedana anketa o vprašanju krize v lesni industriji se bo po informacijah, ki so jih prejeli gospodarske organizacije, vršila ob koncu tekočega ali pa v početku prihodnjega meseca.

— Obseg klavzule o največjih ugodnostih v novi češkoslovaško - rumunski trgovinski pogodbi. Glede na prizadevanja zapadnoevropskih agrarnih držav za uvedbo preferenčnega postopanja v pogledu agrarnih proizvodov, so značilne določbe nove češkoslovaško - rumunske trgovinske pogodbe glede obsega klavzule o največjih ugodnostih. Ta pogodba, o kateri pravkar razpravlja češkoslovaški zunanje-politični odbor senata, določa glede uporabljanja klavzule o največjih ugodnostih poleg običajnih izjem, da se, od največjih ugodnosti izvzame tudi režim, ki se na podlagi eventualnih kolektivnih pogodb prizna tretjim državam, če druga pogodbenica država na tem režimu ni udeležena. To pa velja samo, če se tak režim ustvari pod patronato Društva narodov. Seveda je izvzeta tudi uporaba največjih ugodnosti v primeru carinske unije.

— Strogo izvajanje načela skupnih gospodarskih zbornic v Češkoslovaški. Češkoslovaško trgovinsko ministrstvo je te dni izdelalo načrt zakona o trgovskih zbornicah, ki je izdelan strogo po načelu skupnosti gospodarskih panog. Zakonski načrt predvideva skupne zbornice za trgovino, denarstvo, obrt, industrijo in rudarstvo. Zbornice imajo tri odseke, za trgovino, obrt in industrijo in po potrebi še odsek za denarstvo. Ta zakonski načrt je zanimiv glede na stremiljanja, ki so v Beogradu in Zagrebu, za ločene, odnosno posebne zbornice.

— Naglo naraščanje brezposelnosti tudi v Češkoslovaški. Po pravkar objavljeni statistiki je bilo ob koncu prejšnjega leta v Češkoslovaški 230.766 brezposelnih delavcev nasproti 155.203 ob koncu novembra in 116.913 ob koncu oktobra. V dveh mesecih se je torej število brezposelnih v Češkoslovaški podvojilo.

— Dobave. Splošni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema od 26. t. m. ponudbe glede dobave 2500 kg sirove karbonske kisline; gradbeni oddelek od 27. t. m. glede dobave desk, plohov, 900

komadov držajev za kladiva, krampe in lopate, 100.000 komadov mesecnovih klinev, 1900 kg katrana in 2000 kg modre galice; strojni oddelek pa do 30. t. m. glede dobave delov za petrolejske svetiljke.

BORZE

22. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah Praga in Newyork. Tečaj deviz so deloma nekoliko popustili, le devizi Trst in Berlin sta se nekoliko dvignili.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je prišlo danes do zaključka v Vojni škodi, vendar pri nižjem tečaju 417. Ostale državne vrednote so pri starih tečajih ostale brez prometa. Med bančnimi delnicami so bili zabeleženi zaključki v Praštedioni po 975, v Srpski po 193, v Zemaljski po 132 in v Jugobanki po 78. Med industrijskimi vrednotami pa je imela promet le Slavonija po 200, Trboveljska notira 330 — 335 brez zaključka.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.785, Berlin 13.4625, Bruselj 7.8337, Budimpešta 9.8904, Curih 1095.9, Dunaj 794.67—797.67 (796.17), London 274.94, Newyork 56.435—56.635 (56.535), Pariz 221.92, Praga 167.28—168.08 (167.68), Trst 296.52.

Curih, Zagreb 9.128, Pariz 20.2525, London 25.0875, Newyork 516.875, Bruselj 72.025, Milan 27.025, Madrid 54.5, Amsterdam 207.9, Berlin 122.87, Dunaj 72.65, Sofija 3.7425, Praga 15.29, Varšava 57.85, Budimpešta 90.25, Bukarešta 3.07.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 92.5 bl, 7% Blair 80.5 bl, Celjska 160 den, Ljub. kred. 125 den, Praštediona 970 den, Kreditni zavod 170 do 180, Veveče 128 den, Ruše 200 — 230.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzama 417 — 418, kasa 418 bl, za februar 415.5 — 417, za mare 415 — 416.5, investicijsko 88 bl, agrarne 51 bl, 8% Blair 91.75 — 92.5, 7% Blair 79.5 — 80, 7% Drž. hipot. banka 79.75 — 80.5, 6% begunščje 66 — 67; bančne vrednote: Praštediona 970 — 980, Union 191 den, Jugo 77.5—78.5, Srpska 192 — 194, Zemaljska 130 — 131, Narodna 8210 bl, Ljubljanska kreditna 125 den; industrijske vrednote: Našička 975 bl, Gutmann 130 — 132, Slavonija 200 do 202, Drava 235 — 237, Brod vagon 90—95, Veveče 128 den, Isis 40 — 46, Dubrovačka 375 — 390, Jadranska 545 den, Trbovlje 330 — 335.

Beograd. Vojna škoda 417 — 417.5, za februar 415.5 zaklj., investicijsko 87 zaklj., agrarne 51 — 51.5, 7% Drž. hipot. banka 80 zaklj., Narodna 8130 den.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (22. t. m.). Tendence za les mlačna. Zaključen je bil en vagon bukovih drv. Povpraševanje za bukovino (suho III, od 1 m dolžine navzgor, od 18 centimetrov širine navzgor, delovna 40 milimetrov), za bukovne neobrobljene plohe (tombante, dolžina od 2 m navzgor, širina od 18 cm navzgor debelina od 50 do 100 od, nosno 120 mm), za smrekove deske (tombante, paralelne 4 m, širina fiksno 25.5 cm, debelina 24 mm), za smrekove kratice (zdravo suho blago, dolžina 1 do 3.50 m, debelina 15, 20 in 25 mm) in za smrekovo lubje v zvrtkih za večje množice produkcije je 1930.

ZITO

+ Ljubljanska borza (22. t. m.). Tendence za žito čvrsta. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se (franco slovenska) postaja, po mlevski vozniini, plač v 30 dnevi; pšenica: baška, potiska in srbovanska 80/81 kg po 210 — 212.5, gornjebaška, 79/80 kg po 205 — 207.5, baranjska, 79/80 kg po 190 — 192.5, Sombor okolica, 79 kg po 190 — 192.50; oves: baranjski (pri navadni vozniini) po 195 — 197.5; koruza: baška, stara po 150 — 152.5, baška, nova, umetno sušena po 142.5 — 145, pri navadni vozniini po 147.5 — 152.5, času primerno suha, pri navadni vozniini po 140 do 142.5; moka: banaška 00c po 340 — 345.

+ Novosadska blagovna borza (22. t. m.). Tendence nespremen. Promet: 12 vag. pšenice, 3 vag. ovs, 1 vag. ječmena, 29 vag. koruze, 12 vag. moke, 4 vag. otrobov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 152.5 do 155; baška, potiska, slep, 79/80 kg 157.5 — 160; gornjebaška, 79/80 kg 155 do 160; gornjebaška, 79/80 kg 152.5 — 155; sremska, 78 kg, okolica Indija 145—147.50. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 115 do 120. Oves: baški in sremski 150 do 155. Koruza: baška in sremska, stara 95 — 100; nova 75 — 80; za januar 77.5 do 80; za mare — maj 87.5 — 92.5; sremska, umetno sušena 90—92.5. Moka: baška 00c 245 — 265; 02c 215 — 230; 05c 185 do 195; 06c 160 — 170; 07c 135 — 140; 08c 100 — 115. Otrobi: baški 95 — 97.5; sremski in banaški 90 — 95.

+ Budimpeštanska termska borza (22. t. m.). Tendence prijaznejša, promet slab. Pšenica: za mare 14.36 — 14.37 (obračunski tečaj 14.40), za maj 14.71 — 14.72 (14.70); riž: za mare 10.40 — 10.44 (10.40), za maj 10.60 — 10.65 (10.60); koruza: za maj 12.37 do 12.39 (12.30), tranzitna za maj 9.85 do 9.90

Iz življenja in sveta

Poroka slavnega letalca

Polkovnik Kingford-Smith, znani avstralski letalec, ki si je stekel slavno ime s svojimi poleti preko Tihega in Atlantskega oceana, se je v Sidneyu te dni poročil z gđ. Mary Powellovo. Slika nam prikazuje svate na poročnem uradu in ženina, ko podpisuje zapisnik o poroki.

Cesar Viljem v prirodnem parku

Kakor poročajo nizozemski listi, je nizozemska vlada določila okolico dvorca v Doornu, kjer prebiva poraženec in begunec Viljem, za prirodnem park. Vse rastlinstvo in živalstvo tega ozemlja je pod posebno državno zaščito in se na njem ne smejo ubijati živali niti sekati drevesa. Viljemu bodo s tem tudi znižani davki, ker pomeni zaščita veliko obremenitev posestva. Javnost je strmelna nad tem odlokom, dokler ji niso stvari pojasnile nekatere iznajdljive glave. Ze iz časov cesarskega sijaja je znano, da je bila Viljemu najljubša zabava žagati in sekati drva. Včasih je mož odžagal tudi kakšnega visokega dostojanstvenika in dobro ljudstvo mu ni niti tega zamerilo. V izgnanstvu pa mož nima toliko dostojanstvenikov, da bi jih žagal po mili volji, zato se je lotil doornskih gozdov. Cesarski umirovljenec se je v svojem Tusculu popolnoma posvetil drvarstvu. Sekira in žaga pojeta svojo pesem in Viljem neusmiljeno cepi in žaga, predstavljajoč si, da ima pod roko svoje sovražnike. »Gott strafe England«, pravi in zamahne po polenu, nato pa se loti »Poincaréja, Brianda, socialistov in komunistov« ter jih vse razcepi in prežaga. Omenjene bistre glave pravijo, da nizozemska vlada ni mogla več gledati križem rok te cesarske »krvoločnost«. Proglasila je Doorn za prirodnem park in Viljem bo moral sedaj uvažati les, da si bo nad njim lahko znal svojo jezo. Koliko je resnice na tem pojasnilu, ni znano, vsekakor pa je zadeva mična in zanimiva.

Zgodovinski fižol

Mesto San Antonio v ameriški zvezi državi Texas ima v svojem muzeju dragoceno relikvijo. Na blazini leži čisto navaden bel fižol in okoli steklene omare, kjer je shranjena ta posebnost, stopajo Američani z največjim spoštovanjem. Tulec si ne more tolaščiti, kaj je v tem fižolu tako silno zanimivega, dokler nevedneža ne poudči domačini, med katerimi pozna vsako dete zgodovinski pomen tega fižola. V dobi osvobodilnih bojev Texasa izpod mehiške nadoblasti je l. 1843. prišlo v mehiško ujetništvo 100 Američanov pod poveljstvom narodnega junaka Antona P. Owena. Mehški vrhovni poveljnik Santa Anna je ukazal ustreliti vseh 100 Američanov. General Ampudia, ki je ujel Američane, pa ni hotel izvršiti krutega povelja in je po dolgem pogajanju dosegel, da je

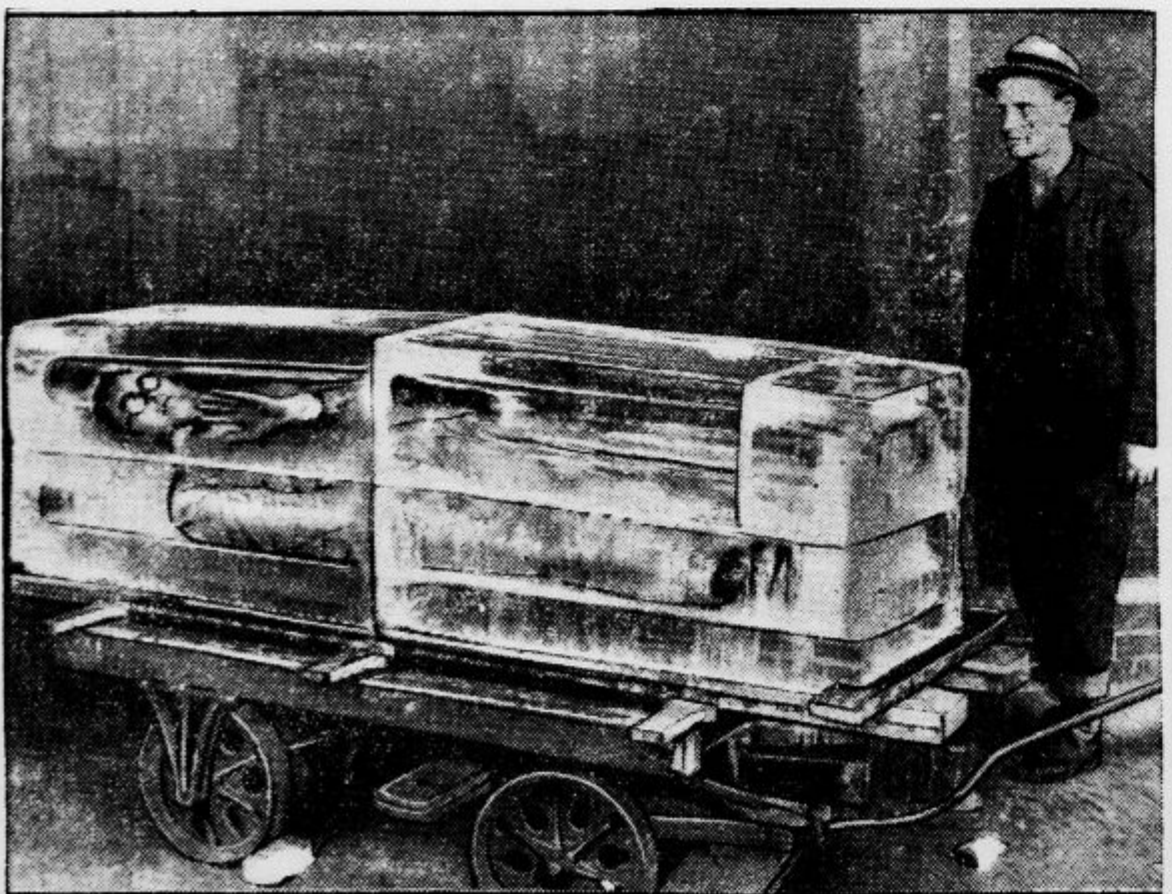
bil ustreljen le vsak 10. ameriški ujetnik. Spravili so v skupino še druge ujetnike, da jih je bilo 170 ter v glavnosti lonce dejali 170 fižolov, med katerimi je bil 17 črnih. Ameriški ujetniki so po vrsti posegli v lonec in kdor je izlekel črn fižol, so ga takoj ustrelili. Med onimi, ki so imeli srečo in izlekleli bel fižol je bil tudi imenovani Owen, ki si je shranil fižolček in ki je naposled le premagal Mehikance ter jim odvzel deželo. Znameniti bel fižol je ostal v Owenovi rodbini dragi spomin na junaška dela pradedov, dokler ga ni rodbina poklonila muzeju. Tu so ga položili na žametno blazinic in ga zaprli v stekleno omario ter je predmet občudovanja posetnikov muzeja.

Korintski prekop v opasnosti

Nedavni potres, ki je v Korintu porušil več kot 300 hiš, kaže svoje posledice tudi na prekopu preko zemeljske ožine v Istmu. Plovba skozi prekop je ogrožena, kajti peščeni bregovi so zavoljo potresa razrahljani in se posipajo v prekop. Prekop preko Istma skrajšuje pot iz Jonskega v Egejsko morje za 325 km, zato so ga imeli v načrtu že v 6. stoletju pred našim štetjem. Kasneje se je lotil prekopa cesar Neron, ki pa dela ni dovršil. L. 1893. se je za načrt zavzela nake grška družba in je prekop tudi dovršila. Dolg je 6300 m, globok 8 m in širok 25 m. Njegovo vzdrževanje pa je sino drago ravno zavoljo posedajočih se bregov. To opasno posedenje sta zadnja dva potresa še bolj pospešila.

Pozna tožba

Slovaški elektrotehnik Viktor Keller je naperil proti bivšemu avstrijskemu vojaškemu zračarju tožbo za odškodnino 2 milijonov čeških kron. Tožitelj navaja, da je l. 1916. kot vojak pri topničarjih iznašel nov način tempiranja šrapnelov, ki ga je vojaški erar takoj izkoristil. Prej so tempirali eksploziv šrapnelov s številkami in sovražnik je po zažigacu takoj lahko ugotovil razdaljo, iz katere streljajo Avstrijci. Kellerja so pozvali v vojno ministrstvo, kjer so mu obljubili za izum visoko stopnjo navednosti. Mož pa ni bil voljan dati svoje iznajdbe za tri celuloidne zvezde in par palcev rumenega traku pod vratom, zato so ga enostavno poslali na fronto, nadejajoč se, da bo kaka krogla spravila s sveta zahtevo iznajdave. Njegov izum pa so takoj izročili tovarnam, ki so začele izdelovati zažigacne po izumu

Človek, zamrznjen v kladi ledu

Neki Američan iz Portlanda v državi Oregon je napravil nevarni poskus ter se dal zamrzniti v kladu ledu, da dokaže, kako zelo je utrjen proti mrazu. Vzdrl je v hladnem obsevu 50 minut in trdi, da si pri tem niti nahoda ni nakopal.

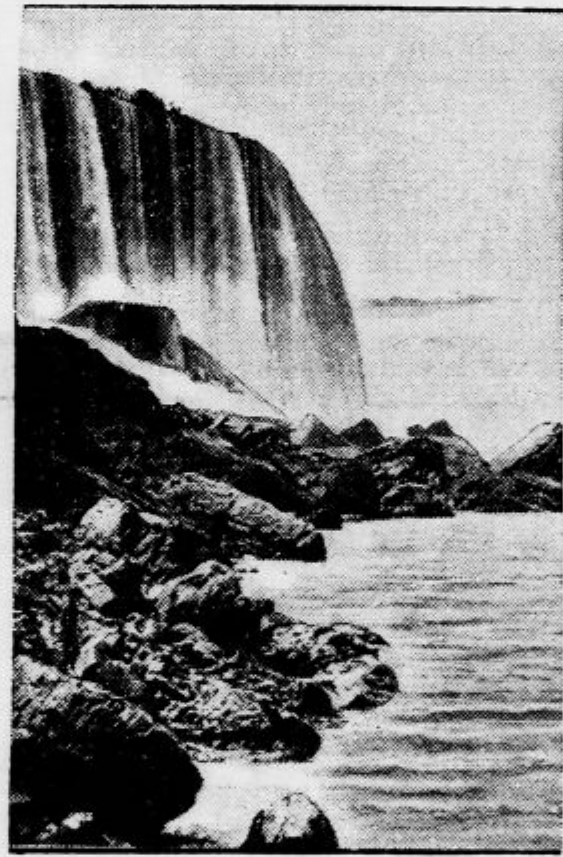
Kellerjevemu, seveda brez izumiteljevega soglasja. Možu se je sedaj posrečilo, odkriti svoje izvirne risbe, ki jih je bil svoje dni predložil vojaški oblasti ter ugotoviti tudi nekatere tvornice, ki so izdelovale šrapnele po njegovem načrtu. Avstrija je sicer kljub temu izumu izgubila vojno, ali Keller hoče uveljaviti svoje pravice in toži bivši avstrijski vojni erar za odškodnino. Ker pa je malo nade, da bi od te falirane družbe lahko iztisnil sploh kak krajcar, je Keller vložil tožbo tudi proti nekaterim tvornicam, ki so delale masne dobičke z njegovim izumom.

Ali je avto - stanovanje?

Vprašanje, ali je avtomobile pod nekimi pogoji smatrati za stanovanja, muči ta čas pariško policijo. Zadeva ni tako malenkostna in smešna, kakor je videti na prvi pogled, kajti po francoskem zakonu ne more policija niti v nameri aretacije stopiti med večerom in jutrom v zaprta stanovanja. Te dni je hotel neki detektiv legitimirati v Boulogneskem gozdu lastnika nekega zaprtega avtomobila, ki se je bil ustavil na tem kraju in se ni premaknil cele ure naprej. Detektiv je odprl vrata na vozilu. Lastnik ga je ogorčeno nahrulil. Češ, da predstavlja avtomobil, če so mu vrata zaprta in zastori spuščeni, začasno za stanovanje vsaj toliko, kolikor smatrajo voz potujočih komediantov za pravo stanovanje. Zato policija ponudi nima pravice odpirati avtomobilov. Če bi to naziranje obveljalo, potem bi morala policija v podobnih primerih čakati do jutra — in ta stvar ji, razumljivo, prireja vendarle nekaj skrbi.

Slap Niagare v Ameriki

Padajoče vodne mase neprestano izpodkopavajo tla in rušijo skale, preko katerih pada voda. Američani so se izračunali, kdaj bo voda sama uničila to prirodno znamenje.

tost. Nedavno so opazili, da je s slapa zgrmela v globino skalnata masa, ki jo cenijo na 60.000 ton. Na dotičnem mestu je ostala vdolbina ki kaže veličastni slap. Vdor teh velikanskih skalnatih mas je največji, kar jih pomni ljudje.

Radio

Izveček iz programov

Petek, 23. januarja.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Umetnost v vsakdanjem življenju. — 19: Francosčina. — 19.30: Gospodinska ura. — 20: Soba. — 20.30: Pevski solistični večer ge. Skvarčeve (sopran) in gosp. Zivka (tenor). — 21.30: Plošče. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 24. januarja.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: V dolini gradov. — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Angleščina. — 20: Dr. Veber: Poglavje iz filozofije. — 20.30: Duet slovenskih narodnih pesmi. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

BEograd 12.15: Plošče. — 12.35: Koncert radio - orkestra. — 16: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 18: Jazz - band. — 20: Preno opere iz Narodnega gledališča. — 21.30: Poročila. — Godba za ples. — ZA GREB 12.35: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Preno opere iz Beograda. — PRAGA 16.30: Preno koncerta iz Moravske Ostrave. — 18.30: Pevski koncert. — 19: Koncert iz Bratislave. — 20: Mešan program. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.25: Preno koncerta iz Moravske Ostrave. — BRNO 16.30: Jazz - band. — 18.20: Preno koncerta iz Prage. — 19.30: Godba za ples. — 20: Preno iz Prage. — 22.25: Kabaretni program. — VARŠAVA 16.45: Koncert solistov. — 20.30: Koncert lahke glasbe. — 22.15: Preno koncerta iz Krakova. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 15.25: Popoldanski koncert. — 17.15: Koncert komorne glasbe. — 18.30: Ekstotična glasbila. — 19.35: Pevski večer. — 20: Dramski večer. — 22.25: Lahka godba orkestra. — BERLIN 19.30: Mozartova opera »Čarobna piščalka«. — Reklami ples. — KONIGSBERG 17: Večerni koncert. — 19.30: Preno opere iz Berlina. — Nočni koncert in ples. — MOHLACKER 9.15: Koncert kvarteta. — 19.15: Koncert vojaške godbe. — 20.30: Koncert na orgle. — Ciganska godba. — RIM 17: Poljuden koncert. — 21: Preno opere iz gledališča.

Sport

Bohinj pred zimsko-sportno „olimpijado“

Bohinj, 21. januarja.

Ves bohinjski kot je v mrzličnem pričakovanju naše prve mednarodne zimsko-sportne prireditve, ki naj pokaže — prvič, odkar smo pričeli smoteno gojiti zimskie sporte — zunanjemu svetu, pa tudi vsej jugoslovnski sportni javnosti, kako ogoromen korak naprej smo napravili v tej kratki dobi in koliko divnih zimsko-sportnih pokrajin skriva naša ožja domovina. Ves bohinjski kot se zaveda važnosti in pomena te prireditve in zato se prav za prav ne bi bilo čuditi, če človek sliši povsod, kamor stopi, le o pripravah in uganjnih o njej. Vendar mora vsakogar zadiviti, da sta sportna ideja in smisel za tujski promet ravno v tem nekoliko od rok ležečem biseru Gorenjske pogačale take globoke korenine. Zato nas navdajajo glede organizacije tega prvega večjega poskusa, da bi pozdravili na domačih tleh zastopnike velikih zimsko-sportnih narodov, najboljšie nade in prepričani smo, da bodo naši vrli Bohinjci častno izvedli težko nalogo in si za vedno prilastili čast, da so v tem pogledu orali ledino v Jugoslaviji.

Zunanja organizacija prireditve je v rokah bistriške občine pod vodstvom agilnega in požrtvovalnega župana g. Franca Mavriča, ki je bil tako ljubitelj in mi je dal glede te strani nekaj zanimivih podatkov:

Organizacija je razdeljena na več referentov, ki pod nadzorstvom župana kot predsednika občine skrbijo za izvršitev prevzetega dela. Občina bo predvsem okrasila zunanje lice vseh važnejših poslopj, cest, dohodov in naprav, ki se jih bodo posluževali gostje. Na vseh markantnejših točkah bodo postavljeni slavoloki z našimi in državnimi zastavami udeležnih držav. Na skakalnici, ki bo do tedaj z nekaj adaptacijami uporabna, so pripravljene tri tribune, prva za zastopnike Nj. Vel. kralja, druga za sodniški zbor in oficijelne delegate, dočim bo tretja po vsej priliki — v omejenem številu — na razpolago gledajočemu občinstvu. V ostalem se razprostira na obeh straneh izleta krasen teren, ki bo nudil tisočim najlepšim pogled na vso skakalnico in sodelujoče od starta do konca. Okoli skakalnice bodo prireditelji zaradi varnosti postavili korod 80 gasilcev. V bližini bo bogato založen bife, ki bo skrbel za ogrevanje in prvo kofačino najneestnejših. Skakalnica bo imela telefonsko zvezo s Sv. Janezom in občinskim domom. Dohod k skakalnici bo tik pred Poljem z glavne ceste, prirejen za pešce in vozila vseh vrst; v neposredni bližini bodo pušale tri blagajne za neznatno odškodnino.

Akcijo za ureditev stanovanjskega vprašanja je občina odstopila »Putniku« v Ljubljani, ki razpolaga s potencialom z nekaj 650 posteljami v kurjenih sobah. Te so seveda v prvi vrsti rezervirane za tekmovalce, funkcionarje in oficijelne delegate sodelujočih držav ter nato za širše občinstvo, ki bo hotelo prisostvovati vsem prireditvam. Cene so točno določene in jih je razglasil JZSS za občinstvo, ki bo kakor se splošno računa — navahilo v soboto 31. I. in v nedeljo 1. II. kot najprivlačnejša dneva, je glede nastanitve in prehrane dosežen sporazum z bleisko občino, ki bo priskočila na pomoč. Železniški promet bo v dnevih od 29. I. do 2. II. prilagojen večji frekvenci. Od Bistrice bodo na razpolago avtobusi in sani — vsega v zadostnem številu, in za zmerno odškodnino, da ne bo treba peš na vsakodnevni start oz. cilj. Zato za širšo publiko ni neobhodno potrebno, da bi morala bivati v neposredni bližini središča prireditve — pri Sv. Janezu.

O snegu, ki bi ga bilo želeli vsaj še 10 do 15 cm, g. župan ni mogel dati obvezne izjave. Prepričan pa je, da je prireditev brez znatne škode izvedljiva tudi v sedanjih snežnih razmerah, ki so na na snežnih straneh t. j. na severnih pobočjih brezupne.

Desna roka župana, duša smučarskega kluba v Bohinju ter krajevni tehnični strokovnjak je g. inž. Sodja, ki sem ga našel v sobi pri knjižari Smola je hotela, da si je nedavno izvil nogo in ne bo mogel sodelovati na startu tudi na »dlačah«. Tem dragocenišča pa je zato nisovala sigurna navzočnost pri vsakem delu prireditve. G. inženier se je kljub boleznim žrtvoval ter si s Hanssenove skakalnice raztolčal še nekatere tehnične podrobnosti prireditve: Hanssenova skakalnica je gotovo največja in tehnično najpopolnejša v državi ter dovoljuje sigurne skoke do 55 m. z morebitnim rizikom ali veliko rutino tudi do 65 m. Lega te skakalnice je zares divna in inž. Hansen, večletni trener JZSS, si v Jugoslaviji ni mogel postaviti lenšega spomenika od te konstrukcije. Razgled na masiv Julijskih Alp od Bozantina preko Lanševce, Peršice, Debelega vrha, Šmarjetne glave, Mišljevega vrha in očaka Triglava do Aidovega zoma je morda edinstven v naših gorskih dolinah. Naleta ima šansa 40 m. skok je visok 2.25, izleta je okoli 200 m. Ob vzhodu so že pripravljene mlajši: ob obeh robovih pa grmadijo smrečice, ki bo maskiralo skalnate rebr.

V času od 25. I. do 8. II. bodo prireditelji organizirali za goste ozir. tekmovalce za izlete pod vodstvom klubskih vodnikov za vsake šest oseb po 1. V načrtu so ture na Vogel, Planino na Kraju, Sedmera jezera, Črno prst, Ratitovec, Mrzli studenec, Uže kornico, Pramočno itd. Prijave za te izlete se bodo sprejemali v vseh hotelih. V Bistrici (občinskem uradu) bo posloval poseben krajevni informacijski urad in sicer neprekinjeno podnevi in ponoči. Slično bodo uradovali tudi pošta, brzojav in telefon.

Kdor izmed prijateljev smučarskega sporta bo v teh dneh obiskal Bohinj, naj ne zmede spoznati prvega izdelovalca smuč v Jugoslaviji, kolarja Franca Rozmana v Bistrici. Mož je pred 25 leti izdelaval v isti delavnici, v kateri obratuje rezultati so bili najboljši v vsej banovini danes — prvi nar. smuč po vzorcu, ki so jih tujci zomeli v Bohinju. Strokovnjaki bodo lahko videli, da je njegovo današnje delo res izdelek 25 letne prakse.

»Jutro« je nedavno poročalo o rezultatih klubskega dneva smuč. kluba v Bohinju, na katerem je sodelovalo 94 tekmovalcev. Udeležba kakor tudi doseženi rezultati so bili najboljši v vsej banovini. Po naključju se je vrnila poročevalcu pomoč ravno pri klubskem prvaku, ki je v resnici Gasperin Jože z rekordnim časom

1:00:23. Arh Lovro, ki smo ga pomočoma proglasili za prvaka, je zasedel odlično drugo mesto s prav dobrim časom 1:02:54. Tretje mesto je zasedel 19 letni Sodja Maks (1:03:53), čigar forma obeta še lepše uspehe! Lav. Struna.

Nedeljski program zimskosportnih prireditev

Tekma v skokih za prvenstvo Dravske banovine v Mojstrani.

Tekma v skokih za prvenstvo MZSP v Mežici. Priredi Mariborski podsavez.

Medkлубska tekma na 18 km in propagandno skakanje z udeležbo inozemskih gostov v Kranjski gori. Priredi SPD Kranjska gora.

Medkлубska smučska tekma na 18 km s startom in ciljem pri Planinskem domu na Kofcah. Priredi SK Tržič ob svoji desetletnici.

Medkлубska tekma na Medvednici na 18 km.

Snega je vobče malo, tako da tvorijo idealne smučke predele le okolica Kranjske gore in pa Pohorje ter vse višine nad 1000 m. V Bohinju je smuka dobra, toda le po senčni strani. Izmed skakalnic sta uporabljivi le v Kranjski gori in v Dovjem - Mojstrani. JZSS.

Tudi jugoslovnska table teniške reprezentanca sodeluje na svetovnem prvenstvu v Budimpešti. Jugoslovnska reprezentanca, ki nastopi 10. in 16. februarja v Budimpešti, je sestavljena naslednje: Maksimović, Hekser, Steiner (Somb. S. U.), Frntić, Weiler (Železniki, Zagreb) in Korčenić (Maraton, Zagreb). Ta ekipa ni kompletna. Manjkata brata Nemca, ker jima iz materijalnih vzrokov ni mogoče sodelovati na svetovnem prvenstvu. Člani naše reprezentance si bodo namreč stroške plačali sami.

K nedeljski tekmi v skokih za prvenstvo Dravske banovine v Dovjem »Mojstran« namestu na Bledu objavljamo: Tekma bo ob 15. tako da je mogoče priti še z popoldanskim vlakom. Zrebanje bo tik pred tekmo pri skakalnici. Objava rezultatov bo ob 17. v hotelu Triglav. Vse prijave sprejema Smuč. klub Dovje-Mojstrana.

SK Ilirija. Seja načelstva nogometne sekcije bo danes ob 20. v kavarni »Evropa«. V nedeljo bosta igrala I. moštvo in rezervna ob povoljnem vremenu z Grafiko.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani. Na svedcu ob pol 11. dopoldne bo redni občni zbor Kolesarskega in motociklističnega društva »Sava« v Ljubljani v gostilninskih prostorih gosp. Kavčiča, Privoz (Prule).

Redni občni zbor SK Mure v Murski Soboti bo 11. februarja ob pol 20. v prostoru bivše kavarni »Pri kroni«. Dne 1. februarja bo v vseh prostorih hotela »Pri kroni« sportna maskerada SK Mure.

Krmarke vožnje bo priredil zimskosportni odsek SPD Maribor v nedeljo 25. t. m. iz Klopnega vrha na Pesek, Roglo, Vitanjsko planino po Volovci v Mislinje, 7. februarja pa krmarško vožnjo iz Klopne vrha čez Reglo, Jezerski vrh v Ribnico. Zbirališče v soboto zvečer na Klopne vrhu. Smučarji naj vzamejo seboj plašinske legitimacije, potrjene za letošni zaradi polovične vožnje. Vsi prijatelji zvečega sporta naj se po možnosti udeležijo te izletov.

Sportni klub Tržič bo priredil v nedeljo 25. t. m. ob svoji desetletnici obstoja vzajemnostno medkлубsko smučsko tekmo na 18 km na planini Kofce pod Košto. Start pri Planinskem domu na Kofcah ob 11. dopoldne, cilj istotam. Prijavnina 10 L. n. n. Prijave se sprejemajo v sportni trgovini Rud. Stansky v Tržiču do sobote 24. t. m. do 19. — Tekmuje se po pravilih JZSS na lastno odgovornost. Vsi člani verificiranih klubov vabljani. Prvi zmagovalec dobi častno darilo; drugi praktično darilo in tretji kolajno. Prvi najboljši član SK Tržič dobi 1 par kompletnih bambusovih palic, drugi najboljši član SK Tržič 1 termosteklenico. Tekmovalci, ki dosežejo v Tržič v s boto z zadnjim vlakom ob 21. dobe prenočišča v hotelih Lončar, Star pošta (Globočnik) in Ana Globočnik (hotel Ljubelj).

Montafončka bo pojedla Ljubljana

Ljubljana, 22. januarja.
Vendar enkrat in sicer zares! »Montafončka«, veliki ljubljenski Teranove Mina tam izza hribov pri Catežu, je bil včeraj še živ, danes pa je tak, kakor nešteti njegovi slabši drugovi — brez kože v vsem svojem lepem mesu in tolsti v ljubljanski klavnici.

Pred dnevi že se je govorilo in celo pisalo, da je prenehal Minin »montafonček«, pa je moral biti že nekaj narobe in je ostalo debelo, pitano volé živo še dneve in dneve. Menda se je Mina Teranova takrat spet skesala in iz kupčije ni bilo nič. Spet mu je nosila merice otrobov in druge take krepke piče in šele pred par dnevi se je zgledil pravi mesar Tone Zajc z Viča, ki je Mino vendarle pregovoril, da sta udarila.

Čez par dni se je mesar zopet zgledil. Pa več jih je bilo. Glas, da bo debeli vol topot prav gotovo končal, se je raznesel, kakor blisk po vsej okoličnici. Prihajali so ljudje od blizu in daleč, vsi radovedni na »montafončkove« konec. Zbralo se je nad 500 radovednežev. Včeraj po kosilu je bilo, ko je stopil v hlev k »montafončkam« najprvo Tone Zajc, nato pa njegovi pomočniki. Volu se je vse početje zdelo nekam čudno, kajti ti ljudje so se vse preveč sumljivo gibalí okrog njega. Lotili so se ga čisto drugače, kakor prejšnji ogleduhi. Naposled, ko so ga zasukali, je stopil »montafonček« kar sam na prednje noge, v ostalem pa so mu pomagali s škripcem. In ko so hlev nekoliko razrili, je »montafonček« prvič ugledal tisto dolino, od katere se je moral posloviti...

Zakol je bil kmalu končan. Mina ni pristojnovala, marveč je sedela medtem v sobi na peči in premišljevala o bogve čem. »Montafončka« so deli kmalu tudi iz kože in ga danes prepeljali v Ljubljano na klavnico. Njegovo meso je kakor roža, fino in mehko, kakor surovo maslo. Na klavnici so se zbrali nocoj okrog 18. ko so prispeli »montafončkovi« zemski ostanki, skoro vsi ljubljanski mesarji. Še mrtev je bil tako rekoč veličasten v svoji ogromnosti in so ga na klavnici komaj spravili na dvigalo in ga nato stehali ter spravili zaenkrat v hladilnico. Njegovo meso bodo sekali jutri, v soboto, in bo na razpolago na Zajčevi stojnici na Vodnikovem trgu in v njegovi mesnici na Viču.

Ljubljanci in Vičani — to bo fina juhica!

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

Ellen je stekla k njemu; tako je videla, da ima hudo vročico in da postaja njegovo stanje nevarno. Kolikokrat se je prevrnil, se je rana na desni strani njegovih prs odprla. Tovariši niso bili napravili zanj nič drugega kakor to, da so mu zavezali ruto okoli vratu in pod pazduho. Ta skopa obveza se je bila zrahljala. Ellen je stopila k vratom: »Prinesite mi malo vode.«

Ko je prišel Colter z vodo, je Ellen iztikala po svojem svežnju in iskala kakega kosa perila ali brisače, iz katerega bi mogla napraviti obvezo.

»Ali ni bil nihče izmed vas toliko spodoben, da bi se bil zavzel za strica?«

»Ho, kaj vraga!« je odvrnil Colter. »Saj smo storili vse, kar smo mogli. Ali mislite, da ni bilo prekleta reč, ko smo ga vlekli na Rim? Ko je bil itak že od kraja izgubljen — jaz sem to precej povedal.«

»Jaz bom storila zanj vse, kar morem.« je rekla Ellen.

»Seveda. Le dajte. Upam, da boste tudi meni tako lepo stregli, če me ta mešanec počasi ali zabode.«

»Videti je, da z veliko gotovostjo pričakujete svoje usode, Colter.«

»S prekleto gotovostjo!« je rekel z mrkim glasom. »Somers je videl Isbela in njegove ljudi na naši sledi proti Jorthovemu ranču.«

»Zna se je uiti!« je odgovoril Colter.

»Ali mislite ostati tu in jih počakati?«

»Zastan tega sem se pravkar pričel z dedci tu zunaj. Jaz sem za to, da jo odkurimo iz dežele. A Queen, ta prekleto streljač, si je vtepel v glavo, da mora ubiti cowboya Blueja, ki je prisegel, da je

King Fisher, stari texaški razbojnik. Nihče razen Queena si ne želi novega boja. Vendar pa nočejo pustiti Tada Jortha samega tu.«

Nato se je sklonil Colter skozi vrata in šepnil: »Ellen, nič več ne morem brzdati teh ljudi. Pobegniva! Jaz imam denar vašega starega. Nocoj odjaševa in obrneva tej deželi hrbet.«

Tiho mrmraje sam pri sebi se je Colter vrnil k tovarišem. Ellen je bila zdaj prvič dobila pravi pojem o njegovi strahopetnosti; in tista beseda zastran zlata je v njej razbrzdala misli, ki jih ni mogla prekiniti. Čeprav si je prizadevala, da bi obrnila vso svojo pozornost na ranjenega strica. Zavedel se je toliko, da je spoznal: Ellen in se ji zalival s pogledom, ki ji je segel globoko v srce. Ta pogled je izpremenil smer njenih misli. Njegovo trpljenje in bližnja smrt, ki ju je mogla samo olajšati in nekoliko odložiti, sta zbujali v njej toliko usmiljenja, da je pozabila na svoj lastni nesrečni položaj. Skoro pol noči mu je stregla, hladila njegovo vročico in pazila nani, da se ni gibal. Vedela je, da bi bil brez njenega prizadevanja že umrl. Naposled je zadremal.

In Ellen, ki je v samotni, molčeči temi te pozne ure sedela ob njegovem ležišču, je iznova začutila v sebi slutnjo narave, tisto negotovo, brezimno utripanje svojega najmotranjega bitja, tisti šepet iz neba in gozda in noči. Nekakšna velika moč je držala njeno dušo in je ni hotela izpustiti iz svoje oblasti. Premišljevala je in ugičala.

Skrb za ranjenca ji ni dala miru; kmalu je celo podvojila svoje prizadevanje v tem pogledu, ker ji je dajalo nekaj varnosti pred Colterjem.

Zaskočil jo je, ko je šla na studenec po vodo; kakor medved se je vrgel proti njej in jo hotel objeti. A Ellen je bila preveč okretna.

»Nu, ali pojdete z menoj?« jo je vprašal.

»Ne, pri stricu ostanem.«

Videti je bilo, da je ta nagib oviral njegovo voljo. Ellen je s svojim bistrim očesom opazila, da Colter in njegovi tovariši niso več vedeli kod ne kam in da se je disciplina med njimi od ure do ure rahljala. Imeli so res da še pogum ljudi, ki živijo v preprosti divjini, a tudi to samo do neke meje. Colter je bil videti ves obseden od svoje strastne ljubezni in čeprav se je Ellen v svojem trmitem ponosu še ni bala, je vendar čutila, da bi se ga prav za prav morala bati. Po tistem dogodku se je zelo pazila in se ni več ganila od stričeve postelje, razen kadar je bil Colter odsoten. Po eden ali tudi po več mož je neprestano stražilo ob izhodu iz kanjona.

Dva dneva sta minila, dva tesnobna napetosti, dneva nemira in skrbi. Ellenina bedečnost v njenem ozkem območju je ponehala, utrujena po neprestani muki, katero sta ji povzročali postrežba in raježoga in misel na Jeana Isbela, morilca njenega očeta.

Svetlo avgustovo jutro se je delalo nad vrhovi. Misleč, da se je šel Colter s svojimi tovariši razgledvat, je Ellen jadrno stekal na studenec po vodo. Na ovinku pa je skočil Colter iz grmovja, jo zgrabil s svojimi krepkimi rokami in jo vzdignil od tal. Ellen se je srdito upirala, a presenečenje ji je bilo vzelo moči. Slabost jo je ohromila, kakor še nikoli ne. Brez vidnega truda jo je Coker odnesel in naglo odhitel z njo v ozki smrekov gozdiček ob znožju skalne stene kanjona.

»Colter — kam — oh, kam me vlečete?« Komaj, komaj je spravila to vprašanje iz sebe.

»Bogme, sam ne vem,« je odvrnil, ves tresoč se od strasti. »Norec sem bil, da vas nisem odpeljal že prvo uro. Norec... Zdal nas je Isbelova tolpa obkolila. Somers je davi videl mešanca v skalovju, Springer pa ostale, kako se počasi plazijo proti nam. Jaz sem stekel nazaj, da vzamem svojega konja — in vas.«

SOKOL

Izlet sokolskih smučarjev čez Pokljuko v Bohinjsko. Vse sokolske smučarje in smučarke na Gorenjskem, ki se nameravajo udeležiti smučarskega izleta čez Gorje, Mrzli studenec in Rudno polje v Bohinjsko, se opozarja, da naj se poslužijo jutri (v soboto) 24. I. Idanskega vlaka, ki privozi na Jesenice okrog 14. in po 20-minutnem postanku vozi proti Ljubljani ter naj na tej postaji vzame zstopijo.

Sokol v Trbovljah bo priredil prosvetno šolo za članstvo, ki bo obstojala iz ciklusa predavanj najrazličnejše vsebine, v glavnem se bodo obravnavala najvažnejša sokolska in zdravstvena vprašanja, važna za telovadišče in za nove člane. Predavanja se bodo vršila vsako soboto ob 6.30 zvečer v Sokolskem domu. Prvo predavanje podstarosta SKJ br. Gangla bo v soboto 24. t. m. Dolžnost članstva je, da se predavanj točno in pridno udeležuje. Obisk predavanj novih članov se bo upošteval pri sprejemu med redne člane.

Sokol v Mežici je imel občni zbor 17. tm. ob zadovoljivi udeležbi. Delo društva je oviralo pomanjkanje prednjakov, pa tudi del članstva ni kazal potrebnega zanimanja za društveno delo. Mnogi napadno razumevajo naloge SKJ in stoji še vedno ob strani. Vendar pa je število članstva, pa tudi naraščanja naraslo. Letno telovadišče bo pomladi že uporabljeno. Občni zbor je predloge uprave glede telovadišča usvojil v letoti. Letos paradi težavnega gmojnega položaja odpade pustna prireditev, pač naj se doprednji posetniki s primernim darom spomnijo društva.

Glavna skupščina sokolskega odseka Velike Poljane se je vršila v nedeljo popoldne v osnovni šoli. Starosta br. Pirnat je pozdravil župnega delegata Flegaria in odposlanca društva Sodražica br. Flegar je v obširnem govoru razložil sokolsko idejo ter prečital poslanico saveza SKJ. br. Jože Ivanc je pa izrekel pozdrave matičnega so-

kolskega društva Sodražica. Blagajnik Jože Jamnik je poročal o dohodkih in izdatkih ter so mu računski pregledovalci izrekli absolutorij. Pohvalno moramo omeniti, da je župa dala izdatno podporo 1000 Din, s čimer je pokazala, da polaga veliko razumevanje na širjenje sokolske misli po deželi. Župnemu odposlancu se je izrekla iskrena zahvala za odsotnega načelnika, ki poseba prednjači tečaj v Ribnici, je poročal br. Gregorič, prosvetarica Ljudmila Jamnikova pa je poročala o proslavi 1. decembra. Bratje iz Sodražice so oblihuili pri bodočem delu vso pomoč. Na Svečnici bo prva zabavna prireditev odseka pri br. Rajku Picku v Ortneku.

Mariborska sokolska župa bo priredila 8. februarja na Pohorju smučko tekmo članov na 10 in naraščanja na 5 km, ki se je lahko udeležijo člani in naraščajniki vseh sokolskih društev mariborske župe. Prijave izključno le do 1. februarja načelnistvu župe. Smučki odsek MSZ.

Akademija sokolskega društva v Studencih pri Mariboru je v soboto 17. t. m. dobro uspela. Nastopili so vsi oddelki. Najboljša točka je bil nastop najmlajših Sokolov in Sokolčič z metuljki, ki so morali ponoviti srčan nastop. Tudi vaje drugih oddelkov so bile dobro navežbane: ženski deca je nastopila z valčkovim plesom, naraščajnice z vajami z velikimi žogami. Ugažale so vaje članic na godbo »la Lisnjorac«. Strumen je bil nastop članov s težkimi česki vajami z vložkami mehko in ritmično so izvajali »Morje, Adrijansko«. Vaje z lesenimi konjički so bile lepe in deci primerne. Članska vrsta je nastopila na bradli in na drogu. Studenški Sokol ima vrsto dobrih telovadcev, ki obvladajo tudi najtežje vrstne, potrebna jim je le pravilna sestava vaj. Obisk je bil zelo lep, telovadnica polna.

Letošnje smučke tekme ČOS bodo v Krkonosih od 29. t. m. do 2. februarja. V primeru slabe smuke se bodo tekme preselile na Šumavo. Obsegale bodo tek članov na 50 km. patrolino tekmo po 3 člane s

7 kg obremenitvijo na 12 km in združeno tekmo članov na 18 km. Članice bodo tekmovala na 10 in 6 km. naraščaja obojega spola po starosti do 16 let na 4 km, preko 16 let na 6 km. Tekme v skokih bodo za člane na veliki, za moški naraščaja pa na mali skakalnici.

Sokol Predvor je imel prvo glavno skupščino 11. t. m. v telovadnih prostorih, kjer se je zbralo lepo število članstva. Skupščina je odprla starosta br. P. Jocič, ki je poslal sokolski pozdrav kralju in starešini SKJ prestolonasledniku Petru. Posebej je pozdravil župnega podstarosta br. Dolen-

ca, ki je izrazil željo, da bi celokupno članstvo delalo v bratski slogi za splošni na-predek. Poročila društvenih funkcionarjev so bila vsestransko dovršena, dasi obstoja društvo šele dobra dva meseca. Tajnik br. Slanc je podal izčrpno poročilo o delovanju društva od ustanovitve, načelnik br. Tomc pa splošen pregled telovadnega dela in izrazil željo, da bi vsi posejali telovadbo, od katere ima vsak veliko korist. Blagajniško poročilo br. Bukovnika je pokazalo, da bo društvo z vztrajnim delom napredovalo tudi v gmojnem oziru. Iz poročila matrikarja br. I. Jociča je razvidno, da

šteje društvo 180 članov in članic, prosvetar br. Rogelj pa je orisal delovanje društva v prosvetnem oziru. Kulturno in prosvetnih in zabavnih prireditev je bilo 5, dvojce predavanj žup. nadzornika br. Sušnika in eno br. dr. Murnika. Za delegata v župno glavno skupščino sta bila predlagana starosta br. P. Jocič in načelnik br. M. Tomc. Za 1. 1931. se je predlagala župi stara društvena uprava. Starosta se je v zaključnem govoru zahvalil upravi, prednjačemu zboru in celotnemu članstvu za sodelovanje v minulem letu ter br. Dolenca za bratsko gostoljubnost.

za trk, premog, suha drva ali hoke ključne tel 2056 oz. naročiti v Wolfovi pri Dom. Čebini

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča. Cuvajte se ponaredit! 261

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

krepi in zdravi ŽELODEC
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII

100 razl. Svedske . . . 30 Din
100 » Belgije . . . 30 »
100 » Rumunije . . . 30 »
100 » Rusije . . . 30 »
100 » Jugoslavije . . . 30 »
Zoranka Čuček
Ljubljana, Rožna ulica 25.

Prave Ruske

98 108

98

SNEŽKE

ORIGINALEN RUSKI IZDELEK Z ZIGOM

iz impregnirane, nepremočljive tkanine, podložene s kameljino dlako, debelim gumastim podplatom in peto, vse številke do 41, dokler traja zaloga, par Din

108

SNEŽKE

ORIGINALEN RUSKI IZDELEK Z ZIGOM

iz impregnirane, nepremočljive tkanine, podložene s kameljino dlako, debelim gumastim podplatom in peto, vse številke do 41, dokler traja zaloga, par Din

2182a **Samo, dokler traja zaloga.**
Zaradi nizke cene te količine snežk bo zaloga v par dneh razprodana.
Prosimo torej, da izkoristite to redko priliko čim prej!

Kastner & Ohler
Zagreb.

Avtomobilisti — trgovci

proti zaledenju, orosenju stekla uporabljajte samo

„ANTIHAL“ olje, steklenica 25 Din

Dobli se v drogerijah: Gregorič in Sanitas ter pri »Indijac«, gen. zastopstvo, Tavčarjeva ulica.

Prodaja na debelo »Special« trg. d. z o. z., Ljubljana, poštni predal 369.

Razprodajala se bodo izvrstna

bela vina

po Din 3.50 in Din 4

za liter na debelo, vsled upuštevanja vlagotvornosti, dokler traja zaloga. »Vinos«, veletrgovina s vinom. Radnik pri Ljubljani.

5373-6

FRAN FIŠER

trgovec z živino, posestvi in lesom

Blagi pokojnik si je pridobil nevenljive zasluge za društvo. Pogreb bo v soboto, dne 24. t. m. ob pol 10. iz hiše žalosti. Vzornega in požrtvovalnega člana ohranimo v trajnem spominu!

Sv. Benedikt v Slov. goricah, dne 22. januarja 1931.

Odbor Prostovoljnega gasilnega društva pri Sv. Benediktu v Slov. goricah.

ANGLEŠKA VOLNA
Za pull-overje 1848
Toni Jager, Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Vodeča zagrebška tvrdka
z manufakturom na obroke, lišče spodobne

ZASTOPNIKE
za Ljubljano in bližnjo okolico. V poštov pridejo samo oni gospodje, ki so že do sedaj delali z dokazanim uspehom. — Dobra fikсна plača in provizija. Ponudbe z navedbo povprečnega mesečnega prometa je poslati na upravo »Jutra« pod »Dobra eksistenca«.

2204

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka, tasta in strica, gospoda

Battelino Dominika

bivšega podjetnika

in za poklonjeno krasno cvetje in vence se tem potom vsem najprisknejše zahvaljujemo.

Končno se zahvaljujemo vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega blagega pokojnika v tako častnem številu spremili v prerani grob.

V Ljubljani, dne 22. januarja 1931.

žalujoči ostali

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod.

ANA SUHADOLC

roj. Ponr

dne 22. t. m. po daljšem, mukepolnem trpljenju, previdena s svetotajstvi, Bogu vdano za vedno zatisnila svoje blage oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 24. januarja 1931 ob 1/2 4. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

2218

V Ljubljani, dne 22. januarja 1931.

Naslovi malih oglasov

Male oglase in inserate naročajte v naši podružnici.

Razpo

Drva in premo
drobno in na del
ceneje prodaja l
hine, Linhartova ul.
ročila se sprejemajo
v Židovski ulici št.
322

Pozor, dame!

VIREČE

nove in rabljene
vseh vrst ter
Juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana
Slomškova ulica 11.

erja, naznanja
pretužno vest,
a mama, teta

ena s tolažili
e 23. januarja
šnice splošne

2203

velike kre-
za knjige,
mpl. zaves.
ed 11. in 1.
adstr., levo.

m sorod-
dobri so-

at

WILL

uri nena-

petek,
pokopa-
no k po-
le v raz-

nik —
2202